

„Protestas Bonnoj“ - vaizduotės padaras

(Iš pasikalbėjimo su Londonu)

Jokių protesto, nei formalaus, nei neformalaus, dėl dr. Karvelio „ambasadų“ min. Lozoraitis Bonnoj nėra įteikęs ir nesirengia įteikti. Yra parengtas tik Diplomatines Tarnybos pranešimas spaudai, kur primenama (paaiškinama) esamoji Lietuvos pasų išdavimo tvarka.

Ryšių su gausiais „Draugo“, „Naujųjų“ ir kitų laikraščių straipsniais, paremta telegrama apie neva oficialų protestą Bonnoj, mūsų New Yorko bendradarbių telefonu kreipėsi į min. Lozoraitį, kuris šiuo metu yra Londone, klausdamas, ar tikrai toks protestas buvo.

„Draugas“ paskelbė tokį telegramą: „Lozoraitis įteikė formalų protestą Bonnoj. Visos paskalos apie Vilko delegatų paskyrimo demantavimą be pagrindo. Konsulato atidarymas eigoje“. Anot „Draugo“, ta telegrama esanti gauta „Iš kompetentingų šaltinių Vokietijoje“.

Mūsų žiniomis, telegrama buvo iš dr. P. Karvelio).

Min. Lozoraitis į klausimą atsakė maždaug šiais žodžiais: „Jokio protesto p. Karvelio reikalu, neįteikiau ir nesirengiu įteikti. Žinios apie protestą — grynas prasimanymas nuo A iki Z. Savo laiku atitinkamose vietose yra aiškintasi, kokia yra Lietuvos Respublikos atstovavimo teisinė būklė. Kaip Bonnos vyriausybė supranta p. Karvelio vaidmenį, man yra žinoma, ir kaip tik dėl to nematau jokios priežasties protestuoti.“

Min. Lozoraitis dar trumpai paaiškino, kad su min. Balučiu (ir raštu su kitais Dipl. Tarnybos postais) yra aptaręs Lietuvos pasų išdavimo tvarkos reikalus. Tuo reikalu esąs išleidišiam komunikatams. Min. Balučio sveikata esanti žymiai pagerėjusi. Jis dar turės dažniau pailsėti, bet besijaučias gerai. Ta proga min. Lozoraitis savo ir min. Balučio vardu prašė perduoti sveikinimus bei geriausius linkėjimus mūsų skaitytojams.

Taigi, kiek rašalo išlieta per niek... Keli editorialai kaltina mįšį aktai dėl tariamo „Lozoraitio protesto“, kurio tas, pasirodo, nei negalvoja pareikšti, kadangi, kaip galutinai aiškėja, visa ta p. Karvelio „ambasada“, kaip ir tariamas „protestas“ yra daugiau jo vaizduotės padaras, negu tikrovė.

Si p. Karvelio telegrama yra pakankamas liudijimas, kiek patikimos yra jo svaiginančios informacijos, taip gausiai tiekiamos telegramomis bei per „Elto Informacijas“. Šia proga toms telegramoms čia apsvaigintiems Pirmininkams ir Redaktoriams linkėtina išvėmės atlaikyti neišvengiamus atsipaliginimo nesmagumus...

Vertas dėmesio ir antrasis svaiginančios telegramos sakiny: „Visos paskalos apie Vilko delegatų paskyrimo demantavimą be pagrindo“.

O štai mes turime juodu ant baltu birželio 5 d. laikraštį išspausdintą MID agentūros pranešimą iš Bonnos, kuris pa-

vadintas „Apie lietuvių diplomatinį pripažinimą“ („Um die diplomatische Anerkennung der Litauer“), ir kurio turinys toks (vertimas iš vokiečių kalbos):

„Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Spaudos Tarnyba yra pranešusi, kad jau 1950 metais vokiečių Federalinis Kancleris buvęs prašytas leisti sudaryti normalius diplomatinis santykius su šiuo reprezentaciniu komitetu. Federalinė Vyriausybė, toliau teigiamas spaudos komunikate, pritarusi tai vadovaujančiųjų Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių egzilinių organų reiškiama pažiūrai. Šiuo metu ministeris dr. P. Karvelis esąs paskirtas Vyriausiojo Komiteto delegatu prie Vokietijos Federalinės Vyriausybės, su teise visiškai ir pilnai atstovauti Lietuvos vyriausybę.“

Kaip iš kompetentingų Federalinės Vyriausybės vietų pranešama, iš Federalinio Kanclerio pusės dėl minėto Lietuvos Komiteto rašto ligšiol dar nėra priimto nusistatymo. Suprantama, Federalinė Vyriausybė nepripažįstanti Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą, tad ir Federalinėje Respublikoje gyvena estai, latviai ir lietuviai esą laikomi ne iš kurios Sovietinės respublikos pabėgusiais asmenimis, kaip tai išplaikia jau ir iš pasų pripažinimo; šis faktas tačiau neapima savaimės taip pat ir kurios ty valstybių egzilinės vyriausybės pripažinimo. Šia prasme ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atstovo delegavimas negalys būti vertinamas kaip diplomatinės reprezentacijos įsteigimas.“

Taigi, tokios yra „nepagrįstos paskalos“... Tiesa, neginčijama, kad Vilkas paskyrė delegatą, bet neigiamą visa kita, ką dr. Karvelis skelbia. Šis paaiškinimas neabejotinai atitinka tikrąją padėtį, kuri ir iš kitų šaltinių jau anksčiau buvo žinoma. Pasirodo, kad tai jau yra ir viešai laikraščiuose pranešama. O p. Karvelis telegrafuoja, kad

nieko panašaus nėra... Tad visai suprantama, kodėl p. Lozoraitis sakosi žinąs tikrą padėtį ir neturi pamato dėl to nei džiaugtis, nei protestuoti. Ir visiems tas pats: nei čia dėl ko protestuoti, nei džiaugtis, kad ir gražiais, bet visgi mūlo burbulais. Nesmagumas tik vienas, kad mūlo burbulams sprogsiant neišvengiamai nutyksa visiškai nedailūs putų šlakai. Ir juo didesni burbulai, juo teršlesni šlakai. O burbulas šiuo atveju išpūstas atsakantis!

(Protestuoti turėtų pagrindo nebent Vokietijoje gyvena lietuviai, kurių atstovavimą užpuoja jų nerinktas asmuo. Bet tai jau jų reikalas).

Pagaliau trečias telegramos teigimas: „Konsulato atidarymas eigoje“ nei kiek ne daugiau tiesos turi, kaip ir pirmieji du. Apie konsulatą atidarymą Vokietijoje, deja, tuo tarpu dar nei kalbos nėra. Gal, berods, būti kalba apie pasų išdavimo punktą („Passstelle“), be jokių kitų konsulinę funkcijų. Bet tokios įstaigos mūsų interesai visai nereikalauja, nes tai sudarytų tik išlaidų, o politinės naudos jokios. Kas kita, jei iš tikrųjų galėtų būti kalba bent apie konsulatą. Tačiau, deja, toks titulas dr. Karvelio projektui antai kontorai irgi bus tik jo paties vaizduotėje kilęs. Žinoma, galima tikėti, kad kontoros išnuomojimas gal ir tikrai piasi kalnuose. Atseit, karas eina į pabaigą.

Antradienį kariuomenė nuvertė ir naują premjerą Carlos Diaz. Valdžią į savo rankas perėmė pulk. Alsio Manzan. Tuoj paskelbė, kad tarsis su sukilėliais ir sudarys pabūklas. Komunistai bėga į užsienius ir slėpiasi kalnuose. Atseit, karas eina į pabaigą.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Gvatemalos karas

Beveik visą savaitę iš Gvatemalos ėjo tik radijo bangų karas. Tik šios savaitės pradžioje, pagerėjus orui, prasidėjo didesni pilietinio karo mūšiai.

Pirmadienį jau buvo paskelbta, kad Gvatemalos prezidentas Jacobo Arbanes Guzman iš pareigų pasitraukė. Esą, jis prieglaudos paprašęs Argentinoje. Tą įvykį reikia laikyti komunistinės vyriausybės pralaimėjimu. Bet iš kitos pusės, sukilėlių vado pulk. Carlos Castillo Armas pranešimu, po prezidento pasitraukimo valdžią į savo rankas perėmimas trijų karininkų, prieky su pulk. Carlos Diaz yra dar nesuvaldęs reikalas. Esą Carlos Diaz yra baigęs komunistinio auklėjimo kursą Prahoje ir karininkų vardu nori dar kietesnį komunistinį kumštį parodyti. Taip pat tos karininkų grupės atėjimu esą norima gvatemaliečius suklaidinti.

Antradienį kariuomenė nuvertė ir naują premjerą Carlos Diaz. Valdžią į savo rankas perėmė pulk. Alsio Manzan. Tuoj paskelbė, kad tarsis su sukilėliais ir sudarys pabūklas. Komunistai bėga į užsienius ir slėpiasi kalnuose. Atseit, karas eina į pabaigą.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Maskva jau isteriškai šūkauja, kad Gvatemalos pilietinis karas esąs grynai JAV padaras. Maskvai čia į talka labai aktyviai ateina JAV komunistiniai laikraščiai, kurie pilni kaltinimų JAV vyriausybei.

Liepos mėn. 4 d. Clevelande įvyksta Lietuvių Diena. Laukiama lietuvių suvažiuojant iš visos Ohio valstybės. Laukiama svečių ir iš tolimesnių vietų. Mūsų jaunimas toje šventėje dainuos, gros, sportuos, šoks. Nuotraukoje A. Barzdukaitė ir A. Liutkutė šoka Kepurinę.

Washingtono pasitarimų ženkle

(Mūsų Europos bendradarbio)

Amerikos Jungtinių Valstybių prezidento Eisenhowerio pakviesti, anglų premjeras Sir Winstonas Churchillis ir užsienio reikalų ministeris Anthony Edenas tarėsi Washingtono tarpu kai Washingtonas yra įsitikinęs, jog su Maskvos vadovais, su kurių draugiškai aptarsias visuotinę politinę padėtį. Tuo būdu tikimasi sustiprinti esamus draugingus santykius tarp abiejų valstybių ir išsklaidyti gandus dėl tariamų nesklaidumų.

Stebint abiejų didžiųjų anglosaksų valstybių santykius, negalima nuneigti, kad tarp jų paskutiniuoju metu nepasirodė tam tikrų nesklaidumų. Jie ypač paryškėjo Zenevos konferencijoje. Kaip atsimename, JAV užsienio politikos vairuotojas Dulles pачioje konferencijos pradžioje iš Šveicarijos išvyko atgal į savo kraštą, palikęs tenai savo pavaduotoją. Tuo tarpu visų kitų delegacijų priekyje pasiliko patys užsienio reikalų ministrai. Jau šioje laikysenoje išryškėjo tam tikras skirtumas to klausimų kompleksu vertinime, kuris susietas su Zenevos konferencija.

Berlyno konferencijoj viso pasaulio delegatų laikėsi pavyzdinai vieningai. Gi dar besiruošiant Zenevos konferencijai ėmė kilti viešomam gandai, jog šie kartą toli gražu nėra vienybės tarp vakarų valstybių. Amerikos diplomatas šefas dar konferencijos išvakarėse žaibo greičiu apskraidė Anglijos ir Prancūzijos sostines, tačiau jam nepavyko visais pagrindiniais klausimais sutarti bendros linijos. Berlyno konferencija buvo skirta Europos reikalams svarstyti. Šiais klausimais vakarų pasaulyje nepasirodė nesuderinamų nuomonių skirtumų. Zenevos konferencijos darbu tvarkoje stovi išimtinai Azijos problemos. Kaip sykis čia rie nesa komunistų paglemžti.

Teigiama, esą Londonas būtų linkęs siekti net azijatinio „Miuncheno“, jeigu tikėtai komunistai padarytų šokių tokių nuolaidų savo ekspansijos politikoje. Anglai pabrėžia, kad Edenas savo kantrybės dėka laimėjęs demokratijai daug simpatijų tuose Azijos kraštuose, kuriuose komunistų paglemžti.

Teigiama, esą Londonas būtų linkęs siekti net azijatinio „Miuncheno“, jeigu tikėtai komunistai padarytų šokių tokių nuolaidų savo ekspansijos politikoje. Anglai pabrėžia, kad Edenas savo kantrybės dėka laimėjęs demokratijai daug simpatijų tuose Azijos kraštuose, kuriuose komunistų paglemžti.

Teigiama, esą Londonas būtų linkęs siekti net azijatinio „Miuncheno“, jeigu tikėtai komunistai padarytų šokių tokių nuolaidų savo ekspansijos politikoje. Anglai pabrėžia, kad Edenas savo kantrybės dėka laimėjęs demokratijai daug simpatijų tuose Azijos kraštuose, kuriuose komunistų paglemžti.

Teigiama, esą Londonas būtų linkęs siekti net azijatinio „Miuncheno“, jeigu tikėtai komunistai padarytų šokių tokių nuolaidų savo ekspansijos politikoje. Anglai pabrėžia, kad Edenas savo kantrybės dėka laimėjęs demokratijai daug simpatijų tuose Azijos kraštuose, kuriuose komunistų paglemžti.

tolie gražu nėra reikiamo vieninimo. Iš Londono perspektyvos žiūrėti atrodo, kad britai Azijos reikalus vertina žymiai santūriau nekaip amerikiečiai. Tuo tarpu kai Washingtonas yra įsitikinęs, jog su Maskvos vadovais, su kurių draugiškai aptarsias visuotinę politinę padėtį. Tuo būdu tikimasi sustiprinti esamus draugingus santykius tarp abiejų valstybių ir išsklaidyti gandus dėl tariamų nesklaidumų.

Stebint abiejų didžiųjų anglosaksų valstybių santykius, negalima nuneigti, kad tarp jų paskutiniuoju metu nepasirodė tam tikrų nesklaidumų. Jie ypač paryškėjo Zenevos konferencijoje. Kaip atsimename, JAV užsienio politikos vairuotojas Dulles pачioje konferencijos pradžioje iš Šveicarijos išvyko atgal į savo kraštą, palikęs tenai savo pavaduotoją. Tuo tarpu visų kitų delegacijų priekyje pasiliko patys užsienio reikalų ministrai. Jau šioje laikysenoje išryškėjo tam tikras skirtumas to klausimų kompleksu vertinime, kuris susietas su Zenevos konferencija.

Berlyno konferencijoj viso pasaulio delegatų laikėsi pavyzdinai vieningai. Gi dar besiruošiant Zenevos konferencijai ėmė kilti viešomam gandai, jog šie kartą toli gražu nėra vienybės tarp vakarų valstybių. Amerikos diplomatas šefas dar konferencijos išvakarėse žaibo greičiu apskraidė Anglijos ir Prancūzijos sostines, tačiau jam nepavyko visais pagrindiniais klausimais sutarti bendros linijos. Berlyno konferencija buvo skirta Europos reikalams svarstyti. Šiais klausimais vakarų pasaulyje nepasirodė nesuderinamų nuomonių skirtumų. Zenevos konferencijos darbu tvarkoje stovi išimtinai Azijos problemos. Kaip sykis čia rie nesa komunistų paglemžti.

Teigiama, esą Londonas būtų linkęs siekti net azijatinio „Miuncheno“, jeigu tikėtai komunistai padarytų šokių tokių nuolaidų savo ekspansijos politikoje. Anglai pabrėžia, kad Edenas savo kantrybės dėka laimėjęs demokratijai daug simpatijų tuose Azijos kraštuose, kuriuose komunistų paglemžti.

Teigiama, esą Londonas būtų linkęs siekti net azijatinio „Miuncheno“, jeigu tikėtai komunistai padarytų šokių tokių nuolaidų savo ekspansijos politikoje. Anglai pabrėžia, kad Edenas savo kantrybės dėka laimėjęs demokratijai daug simpatijų tuose Azijos kraštuose, kuriuose komunistų paglemžti.

Teigiama, esą Londonas būtų linkęs siekti net azijatinio „Miuncheno“, jeigu tikėtai komunistai padarytų šokių tokių nuolaidų savo ekspansijos politikoje. Anglai pabrėžia, kad Edenas savo kantrybės dėka laimėjęs demokratijai daug simpatijų tuose Azijos kraštuose, kuriuose komunistų paglemžti.

Teigiama, esą Londonas būtų linkęs siekti net azijatinio „Miuncheno“, jeigu tikėtai komunistai padarytų šokių tokių nuolaidų savo ekspansijos politikoje. Anglai pabrėžia, kad Edenas savo kantrybės dėka laimėjęs demokratijai daug simpatijų tuose Azijos kraštuose, kuriuose komunistų paglemžti.

Bet tuo pat metu pripažįstama, kad vakarų pozicija Azijoje vis das esanti smarkiai kritikuojama. Azijatai esą vakarų atžvilgiu nepalankiai nusistatę, ir jie laiką europiečių padėtį Azijoje nepalankia, ne tik kariniu, bet dar daugiau psichologiniu požiūriu. Staigus Zenevos konferencijos nutraukimas, britų nuomone, pablogintų vakarų galimybes Azijoje. Galima laukti, kad Churchillis ir Edenas bandys ir Washingtono paveikti raminančiai ir kalbės Amerikos politikos susilaikyti nuo griežtesnių sprendimų. Britai vis dar tikisi šį tą laimėti derybų keliu.

Negana to. Akivaizdoje Zenevos konferencijos nesėkmės darbiųjų opozicijos vadais išvilko viešumon seną premjero Churchillio planą — tartis su sovietų vadais betarpiškai. Kitais žodžiais tariant, prezidentas Eisenhoweris turėtų su premjeru Churchilliu susitikti su Malenkovu ir kalbėtis su juo tarp šeskių akių.

Sunku pasakyti, ar britų politikos vyrai iš tikrųjų Washingtono kelė tokią mintį. Bet jau dabar paaiškėja, kad Edenas Zenevos konferencijos užklusiję dažnai susitikinėjo su komunistinės Kinijos delegacijos vadu Ču En-lai ir su juo susitarė dėl diplomatinio santykių praplėtimo tarp Didžiosios Britanijos ir raudonosios Kinijos. Anglai dar 1950 metais yra pripažinę komunistinį režimą ir pasiuntę Pekiną savo diplomatinį atstovą, tuo tarpu kai kiniečiai nepasė anglų ir savo atstovo neskyrė. Dabar Londonan siunčiamas kiniečių atstovas. Be to, kiniečiai žada pasiųsti Anglijon savo prekybos delegaciją. Ar šie kiniečių žestai turi kokią gilesnę prasmę, sunku pasakyti. Bet netenka abejojti, kad bent jau darbiųjų opozicijos eilėse jie sukelia tam tikrą entuziazmą. Tad ir Pekino atžvilgiu britų valstybės vyrai vargu ar bus pasiruošę pakeiči Washingtono, kuris laikosi aiškiai neigiamo nusistatymo Mao Tse Tungo požiūriu.

Amerikos politikos vadovai, be abejo, turi svarių argumentų savo laikysenai Azijoje pagrįsti. Ar jiems pavyko įtikinti svečius iš britų imperijos, parodys Washingtono pasitarimų išdavas.

Amerikos politikos vadovai, be abejo, turi svarių argumentų savo laikysenai Azijoje pagrįsti. Ar jiems pavyko įtikinti svečius iš britų imperijos, parodys Washingtono pasitarimų išdavas.

Amerikos politikos vadovai, be abejo, turi svarių argumentų savo laikysenai Azijoje pagrįsti. Ar jiems pavyko įtikinti svečius iš britų imperijos, parodys Washingtono pasitarimų išdavas.

Amerikos politikos vadovai, be abejo, turi svarių argumentų savo laikysenai Azijoje pagrįsti. Ar jiems pavyko įtikinti svečius iš britų imperijos, parodys Washingtono pasitarimų išdavas.

Prezidento Eisenhowerio susitikimas su W. Churchilliu. Už jų matyti A. Edenas ir J. F. Dulles.

Atominio burbulo sproginimas

Elta ir vienam Chicago lie-
tuvių dienraščiui prieš mėnesį
painformavus, kad Vak. Vokie-
tijos federalinės respublikos vy-
riausybė pripažino mūsų Vlika
instituciją, vykdančią Lietuvos
suverenines valstybės valdžią,
ir jo viršininkų paskirtą atsto-
vą j Bonną, kaip įgalioję Lietu-
vos Respublikos ministerį sve-
tinoj valstybėje (kaip dabar
žmonės įprato sakyti — "amba-
sadorių"...), kiekvienas nors
kiek blaivesnis žmogus iš karto
įtarė, jog čia kažkas skamba
per gerai ir kad visa tai dabar-
tiniomis aplinkybėmis negali bū-
ti teisybė.

Nei mėnesio nepraejo, ir tie
dalykai buvo patikrinti. Išdavus
jau paskelbtos Lietuvos Diplo-
matijos šefo pareiškime lietu-
vių visuomenei: — tos visos
skambios žinios, deja, neatitin-
ka tikrovės, o pats būdas ir
priemonės tokiems "faktams"
fabrikuoti yra kenksmingi lie-
tuviškiems interesams.

PAMOKSLAS NETIKELIAMS

Tuo visa istorija galėjo ir
baigtis, žinoma, suinteresuoties
"ambasadoriams" ir jų
skyrėjams padarius atitinkamas
išvadas. Bet kur tau! Lietuvio
būdas juk atkaklus. Kartą pa-
sąkęs ir išgarsinęs savo "laimė-
jimus", negali juk taip greitai
traukti į šalį. Ir Chicago
"Draugas" (54. VI. 12 d.) savo
vedamajame mūsų visuomenei
pasakė net labai rūstų pamok-
slą: kam ji nesidžiauga tokiais
dideliais laimėjimais, kam ji
juos mėgina neigti? Ir kas taip
daro, tas eina ne "vienybės ke-
liu", "o tautos jėgų skaldymo
keliu, Lietuvos laisvinimo dar-
bų kenkimu keliu" (!).

Kai taip švaistomasi pamok-
slais, dalykas rimtėja. Jei Elta ir
Draugas skelbė tiesą, o mes ki-
ti, "negausinga tautiečių dalis",
nesidžiaugėme ir pasitenkinimo
neriškėme, tai tikrai būtų ver-
ta mus pakaltinti už "skaldymą"
ir pabarti. Bet jei paskelbta bu-
vo neteisybė, o paskui dar mė-
ginama pamokslininkauti netei-
sybe nepatikėjusiems, tai čia,
vyručiai, jau gal būtų verta ir
tokius "patriotizmo" pamokslin-
nikus vieną kartą sudrausti.

KAIP IS TIKRŲJŲ?

Kaip visai suprantama, Lie-
tuvos Diplomatijos šefo parei-
škimas yra palimas ne iš oro, o
dalyką patikrinus V. Vokietijos
vyriausybės užsienio reika-
lų ministerijoje: Bonnoje jokio
Lietuvos Respublikos atstovo,
traktuojamo ministeriu (tai vis
Draugo žodžiai...), nėra; Bon-
na nėra pripažinusi Vliko insti-
tuciją, vykdančią suvereninę
valstybės (Lietuvos) valdžią;
Bonna nėra atsakiusi į Vliko pir-
mininko Krupavičiaus raštą, ku-
riu Dr. Karvelis tokiu atstovu
priimamas. Tas malonus atve-
jis, kad V. Vokietijos vyriausy-
bė, kaip anksčiau, taip, ir pa-
kartotinai patikslino, jog ji nė-
ra pripažinusi Lietuvos aneksi-
jos, prie Sovietų Rusijos su Lie-
tuvos "ambasadoriaus" pasky-
rimu ir Vliko pripažinimu Lie-
tuvos vyriausybę absoliučiai nie-
ko bendro neturi.

Taiigi, galime konstatuoti fak-
tą: Eltos pranešimai ir Draugo
vedamieji tikrai neatitinka tik-
rovės. Gal ir galia, kad taip
yra, bet lietuvių visuomenė už-
sieniuose negali būti taip neat-
sakingai klaidinama pasakomis
ir tuščiais prasimanymais. O ne-
tikėjimas prasimanymais, nes-
idžiaugimas jais taipgi nieko
bendro neturi su "vienybės ar-
dymu ar laisvinimo darbų kenki-
mu". Atrodo, kad tik priešin-
gai — melo sąmoningas skei-
dimas yra pasijuokimas iš vie-
nybės, melagingos padėties per-
statymas tautiečiams, kaip ne-

BRONYS RAILA

va "teisybės", yra aiškus kenki-
mas laisvinimo keliui ir neabe-
jotinas gadinimas lietuviško
vardo bei interesų svetimų val-
stybių sostinėse.

O GAL KRISLELIS TEISYBĖS?

Bet nejaugi visa melas? Gal
yra nors krislelis tiesos?
Pačioje "Karvelio ambasado-
rystės" aferoje, kaip dabar ne-
abejotinai aišku, nėra nei kris-
lelio tiesos. Bet jos gal atsirastų
nors krislelis, jei ta visa afera
būtų kiek kitaip visuomenei at-
vaizduota, — be visų tų "suve-
reninių" nesąmonių ir "ministe-
riavimo".

Juk seniai yra žinomas fak-
tas, kad Bonna sutinka prie at-
tinkamų savo įstaigų neoficia-
liai laikyti ryšininkus tų Balti-
jos valstybių piliečių bei jų or-
ganizacijų, kurios yra Vokietijo-
je. Kiti tokius ryšininkus ten
jau turi. Lietuvių reikalas buvo
užtrūkęs, nes susivaržyta dėl
tos vietos, norėta iš jos išpūsti
burbulą, padaryti iš to neva di-
delį "savo laimėjimą", "nušluos-
tyti nosį Lozoraičiui", išgauti
pripažinimą Vlikui būti "val-
džia" ir t.t.

Šį paprastą reikalą natūraliai
ir ramiai galėjo sutvarkyti Vo-
kietijos Lietuvių Bendruomenė.
Tai jos gyvas reikalas ir inte-
resas.

NAUJI POKŠTAI

Ir čia nėra nieko bendra nei
su suverenumu, nei su ambasa-
doryste. Ir jokiam atsakinga-
me vokiečių valdiniam prane-
šime šios pastarosios problemos
nekur neminimos. Tačiau Elta
tėbesako (Nr. 15), kad tie, ku-
rie anomis pasakomis netikėjo,
"skleidžia netikrus gandus".
Maža to, Elta tame savo "pa-
tikslinime" jau kalba nebe apie
"Lietuvos Respublikos atstovą",
bet tik apie — "Vliko delegatą
prie federalinės vokiečių vyriausy-
bės" (!).

Kas čia per pokštų kėrtimas?
Ar lietuvių visuomenė laikoma
mažais vaikais, kuriuos gali
klaidinti dideli vaikai? Juk Vli-
ko delegatas — tai ne Lietuvos
Respublikos atstovas, apie kurį
pradžioje buvo skelbiama. Vli-
kas ar ir bet kokia lietuviška
draugija gali skirti savo delega-
tus visur, kur tik nori ir pajė-
gia. Ir jeigu Vlikas sutinka pa-
sidaryti Vokietijoje gyvenančių
Lietuvos piliečių ryšininku Bon-
noje, tai jis ten gali skirti savo
ryšininką-delegatą ir visai gali-
mas dalykas, kad toks delegatas
ten bus priimtas ir galės dirbti.
Bet tokio ryšininko skyrimas ir
išlaikymas nėra jokie tiesioginiai
Lietuvos laisvinimo reika-
lai. Tai nėra ir visų lietuvių tau-
tinės vienybės klausimas. Tad
ko Draugas čia skėryčiojosi, ko
sakė pamokslus padoriems, tei-
sybę mėgstantiems lietuviams,
pats išeidamas iš melagingos,
prifantazuotos bazės, kiekvienu
atveju visai ne iš tos bazės, kaip
klausimas galėtų stovėti tikro-
vėje? Lietuviams, kaip žinoma,
drąsos netrūksta, bet kad šioji
pamokslininkų drąsa buvo jau
perdaug gremėzdiška.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs
galit pigia kaina atsispausdinti pro-
fesines korteles, įvairias blankas, va-
karams biuletenus, vestuvių pakvieti-
mus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Amerikos balsas buvo tikras

(Mūsų bendradarbio Šveicarijoje)

Ženevos konferencija per pa-
skutines dvi savaites patyrė
dramatišką posūkį. Tuo metu
kai jau buvo įsiekta išėjimas,
kaip konferencija iš viso baigti,
buvo nuversta prancūzų vyriausy-
bė. Naujojo kabineto prie-
kin atsisotėjo politikas, kuris
viešai pasizadėjo per 30 dienų
baigti karą Indokinijoje arba
atsistatydinti...

Kai jau buvome keliais ave-
jais raše, tikrovėje Ženevoje vy-
ko dvi konferencijos. Viena jų
turėjo užimti Korėją, o kita
buvo pavesta rūpintis Indokini-
jos painiavos atnarpiojimu. Sa-
vaime Korėjos problema buvo
svarstoma antrosios konferen-
cijos paūksmėje. Iš visa ko susi-
daro įspūdis, kad niekas ypatingai
nė nelaukė, kad bus susitar-
ta dėl Korėjos sujungimo į vie-
ną valstybę. Abi pusės deklaro-
avo savo pažiūras, turbūt, iš anks-
to nusivokdamos, kad priešin-
goji pusė nepriims pasiūlymų.

Kadangi raudonieji Korėjoje ne-
buvo nugalėti, tai niekaip ne-
buvo galima prileisti, kad juos
būtų galima derybų keliu pri-
versti išsinešdinti iš krašto, ki-
taip tariant, geruoju pasiekto to,
kas neatlikta ginklų pagalba.
Be abejo, juk, je nesutiko su
tokiais rinkimais, kurie būtų
pasibaigę jų pralaimėjimu. O ko-
munistai žino, kad jie pralaimė-
tų kiekvienus rinkimus, jeigu
šie tikrai vyktų laisvai ir būtų
neutralinių komisijų kontroliuo-
jami. Vakarų valstybės primyg-
tinai ir pagrįstai reikalavo, kad
Korėjoje rinkimus prižiūrėtų
UNO komisija. Komunistai ži-
nojo, kad tai reikėtų jų galą,
todėl ištisas savaites visai iš-
sisukinėjo.

Pagaliam vakarų atstovams
užteko šio sabotožo ir jie parei-
kalavo aiškaus atsakymo. Kai
Maskva su savo satelitais ir to-
liau bandė užvilinti derybas ir
tuo laimėti laiko, demokratines
valstybes pagaliam pareiškė,
jog jos nebemato pagrindo
toliau kalbėtis. Taip bir-
želio 15 d. konferencija Ko-
rėjos klausimais pasibaigė visi-
ka nesėkme. Prieš išsiskirstant
buvo užakcentuota, kad paliau-
bų sutartis galioja ir toliau. Pa-
siliko dvi Korėjos: šiaurės pusė
komunistų rankose ir pietų da-
lis, valdoma korėjiečių naciona-
listų. Toliauose Rytuose para-

ko statinė nebuvo ištuštinta ir
kiekvieną momentu ji vėl gali
užsidegti.

Kai viena Ženevos konferen-
cija pasibaigė fiasko, taip pat
konferencija Indokinijos reika-
lais buvo bebaigianti irti. Tas,
ką amerikiečių delegatai teigė
iš pat pradžių, pagaliau paaiš-
kėjo ir kitų nekomunistinių val-
stybių atstovams, būtent, kad
Maskva su savo satelitais pir-
moje eilėje nori užtešti derybas,
o tuo metu raudonieji vis labiau
įsivertina Indokinijoje. Bevil-
tiškai suskilus demokratiniams
pasauliui ir nesant vilties, kad
galima būtų sulipdyti bendrą
frontą, pajėgų atremti raudon-
nų agresiją, niekaip nebuvo
galima įsivaizduoti, kad komu-
nistai be niekur nieko sutiktų
sudaryti paliaubas.

Visokiais gudriagalviavimais
Molotovas su Ču En Lai stengė-
si dar labiau pagilinti plyšius,
atsiradusius vakarų fronte. Rei-
kia pripažinti, kad jie savo dar-
bą atlikinėjo visai neblogai. Tie-
są pasakius, raudonųjų diplo-
matų uždaviniai nebuvo
ypatingai sunkūs. Jiems irgi
buvo žinoma, kad Amerikos diplo-
matija, siūlusi griežtesnę ak-
ciją, turėjo po nesėkmingų ban-
dymų pasilikti labiau stebėtojos
rolėje. Britai iki nuobodumo to-
liau tarpininkavo tarp vakarų
ir rytų, bet nesirijo jokiam
drąsiam žygiui. O apie Pran-
cūziją netenka daug nė kalbėti.
Prancūzų užsienio reikalų mi-
nisteris Bidault turėjo daugiau
laiko pašvęsti atsidūymams
prieš savo parlamentarus, ne-
kaip lemtingoms deryboms su
klastingu priešu. Visi raudonųjų
ėjimai ir pasiūlymai Ženevoje
buvo daromi atsižvelgus į par-
lamentarines nuotakas Pary-
žiuje, kol galų gale tikslas buvo
pasiektas — parlamentas nuver-
tė Lanielio vyriausybę.

Tuo metu kai Ženevoje buvo
svarstomi gyvybiniai Pran-
cūzijos reikalai, kai visa "pran-
cūzų unija" braška, kaip audros
mėtomas laivas, — kraštas bu-
vo be vyriausybės...

Ženevoje vakarų delegatai jau
rėngėsi atsisveikinti su žaviomis
Lemano ežero pakrantėmis. Bu-
vo aišku, kad taip pat konferen-
cija Indokinijos reikalais eina
prie galo. Bebuvo diskutuojami
planai, kaip konferenciją už-
baigti ir ta prasme siūlomi įvai-
rūs receptai. Šioje išsiskirstymo
atmosferoje kilo prancūzų vy-
riausybės krizė. Prancūzų kelios
dienos, kol paaiškėjo, kas atsi-
stos naujojo ministerių kabine-
to priešakin. Kai sužinota, kad
vyriausybę sudarė Mendes-
France, kuris nuo seno priklausė
prie karščiausių visų ligsioli-
nių vyriausybių kritikų ir ku-
ris, atrodo, bet kuria kaina sie-
kia karo pabaigos Indokinijoje,
Ženevoje kilo tikras sąmisis.
Visuotinė dezorientacija padi-
dėjo, kai Mendes-France parei-
škė parlamente, jog jis pasi-
trauksis iš savo pareigų, jeigu
per 30 dienų nebus baigtas karas
Indokinijoje. O kai iš nau-
josios vyriausybės asmeninės
sudėties paaiškėjo, jog ministe-
ris pirmininkas pats pasiėmė
užsienio reikalų ministerio port-

JAV armijai parinktos naujos uniformos. Jos yra žalios ir mėly-
nos spalvos. Mėlyna spalva parinkta laisvalaikio aprangai.

felį, Ženevos konferencija atsi-
dūrė neabejotinai naujos padė-
ties akivaizdoje.

Šiandien dar neįmanoma pa-
sakyti, kurio pusės pakryps
reikalai Ženevoje. Netrukus
naujasis prancūzų ministeris
pirmininkas ir užsienio reikalų
nipisteris turės atvykti Ženevon
ir paimti derybų vadeles į savo
rankas. Tiek Amerikos Jungti-

nių Valstybių, tiek britų, tiek
pagaliau sovietų ir kinų pirmie-
tybių sostinės, matomai, naujų
instrukcijų parsivežti. Kaip
Mendes-France išsėdęs savo pa-
žadą per 30 dienų baigti karą
Indokinijoje, lieka mįslė. Ne-
bent toli einančių nuolaidų ke-
rankas.

SUOPIS FURNITURE

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys
virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ŽEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

6921 Wade Park EX 1-0911
Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujajam
lietuviško krautuvėje

TURĖKIT JŪROS VĖJELĮ

NAMUOSE ŠIĄ VASARĄ

įrenkit
modernų
ekonomišką

ORO VEDINIMA

Kodėl prakaustuoti namuose šią vasarą, kai moder-
nus, ekonomiškas Oro Vėdinimo Aparatas gali pa-
daryti Jūsų gyvenamą kambarį patogiausią vietą
pasaulėje?

Paprastas mygtuko paspaudimas ir tyli Elektra
pripildo Jūsų kambarį švariu, vėsia kontroliuojamu
oru... oru, kuris yra laisvas nuo varginančių dul-
kių, suodžių ir nešvarumų. Spalvingai padirbti įren-
gimai įsijungti į bet koki kambarį. Šie nedideli
kambarių Oro Vėdinimo Aparatai veikia tik už centus į die-
ną... pristato Jums pilną, be skersvėjų vėdinimą
patogesiam gyvenimui.

Garantuoti ilga, vėsią vasarą Jūsų visai šeimai,
pamatykite savo Reddy Kilowatt Elektroos prekybinin-
ką šiaudien... Jis padės pašalinti karštį Oro Vėdin-
tuvo pagalba, kuris tinka Jūsų namui ir Jūsų pini-
ginai.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

2%
ON YOUR
SAVINGS

WE WELCOME YOUR SAVINGS

DIRVĄ UŽSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo
laukti nei metų, nei mėnesio
pabaigos!

SINGER Patarnavimas visada yra prieinamas

Tik pakelkit telefono ragelį ir pašaukit artimiausią
Singer siuvimo centrą. Tuoj pat siuvimo mašinų mechanikas
atvyks pakeisti reikalingas dalis ir duos geriausią patar-
navimą.

Atsiminkit, jūs galit gauti Singer gaminius
ir patarnavimą tik per Singer Siuvimo Centrus
... pažymėtus Jūsų telefono knygų Singer Sewing
Machine Company.

AA Trade Mark of THE SINGER SEWING CO.
SINGER SEWING CENTER

Australijos lietuvių gyvenimas

IGNAS ALEKNA, Melbourne

Skaitydamas miela "Dirvą" retai kada užtinku žinučių apie lietuvių, kuriems likimo buvo lemta nukeliauti į penktąjį žemyną — Australiją. Manau, kad jums Amerikoje, įdomu išgirsti kaip mums sekasi, lygiai kaip mums įdomus jūsų gyvenimas, kurį sekame džiaugdamiesi jūsų sekme.

Rašydamas šį straipsnelį iš karto prisakau, kad jis telies Melbourne lietuvių. Rašyti apie Sydney, Adelaidės ar Perth'o lietuvių gyvenimą man net neįmanoma — per daug dideli atstumai. Kad neiškraipytiau faktų — terešo tų vietovių gyventojai.

Pirmieji lietuviai tremtiniai iš Vokietijos į Australiją atvyko 1948 m. Tai buvo vad. viengungių transportas. Tačiau daugiausia atvykusių yra 1949 metais. Atvykę "naujaisiais australais" pavadinti, iš pereinamųjų stovyklų buvo plačiai išskirstyti po visą Australiją atlikti 2 metų sutarties valdžios paskirtose darbovietėse. Tai buvo tokios darbovietės į kurias senieji australai nenorėjo eiti: akmenų skaldyklos, miškų kirtimas, kelių tiesimas, cemento fabrikai, plytinės, cukrinių nendrių kirtimas ir t.t. Dalis "lai-mingųjų" buvo paskirti į didžiulius miestus, kaip Sydney, Melbourne, Adelaidė. Šie miestai, pasibaigus sutarčiai, sutraukė beveik visus lietuvių iš "bušų" ir mažųjų provincijos miestelių.

Didžiuliuose miestuose, jau pirmam transportui atvykus, prasidėjo reikšmingi tautiniai kultūriniai gyvenimai. Neskaitant Sydney, kur po pirmo pasaulinio karo atvykusių emigrantų buvo įsteigta Australijos lietuvių d-ja, "naujieji australai" — lietuviai pradėjo steigti draugijos skyrius, kurie vėliau persiorganizavo į Australijos Lietuvių Bendruomenės Apylinkes.

Melbourne lietuvių organizuo-

to gyvenimo pradžia tenka laikyti 1948 m. gruodžio mėn., kada bendrų Kūčių metu, kurios pavieniai tarantais buvo suorganizuotos, buvo įsteigtas Australijos Lietuvių D-jos Melbourne skyrius ir išrinkta pirmoji valdyba. Pirmasis pirmininkas buvo Kazimieras Mielsašys.

Pirmajai valdybai, kaip jau organizuoto lietuvių gyvenimo vadovei, buvo daug ir sunkaus organizavimo darbo. Viena, silpnoka kalbos mokėjimas, antra — nauja aplinka (tai ne lageriai Vokietijoje!), trečia — patyrimo stoka, ketvirta — darbo įvairumas, (vienai dirbo diena, kiti naktį), ir, pagaliau, neturėjimas susibūrimams nuolatinės vietos.

Valdyba energingai ėmėsi jai patikėto darbo. Iš vyskupijos buvo gautas leidimas naudotis lietuviškos pamaldoms vieną bažnyčią ir kultūrinėms reikalingam salė. Gauta ir kita salė pačiame miesto centre.

Kad suburtų visus tautiečius į vieną glaudesnę būrį, valdyba pranešinėjo laiškais visiems apie būsimas lietuviškas pamaldas, tautinių švenčių minėjimus bei kitus bendrus parengimus (šokių, rungtynės). Tuo būdu įpratino melbourniečius laikytis vienos vietos, bet nesisiskaldyti į atskiras grupes pagal vietoves — priemiestius.

Susiorganizavus Australijos Lietuvių D-jos skyriui, kaip grynai pradedama dygti ir kitos organizacijos.

Gavus lietuviškos pamaldoms bažnyčią, kilo gyvas reikalas organizuoti chorą, kuris vadovautų sutartinam giedojimui bažnyčioje, o taip pat reprezentuotų lietuvių tautinę dainą. To darbo ėmėsi P. Morkūnas. Vėliau, atvykus keliems buv. "Čiurlionio" ansamblio dalyviams, choras persiorganizavo į jam vadovauti imasi A. Čelna. Dabar chorui vėl vadovauja P. Morkūnas.

Greta choro susibūria ir tau-

KOLUMBIJOS LIETUVIAI

Beveik prieš šešerius metus lietuviai tremtiniai būriais suplaukė į šį kraštą. Pasiekę šį kraštą daugiausia ėmė koncentruotis dvejose to krašto didesniuose miestuose — Bogotoje ir Medelline. Kaip kitur, taip ir čia, tropikuose, buvo nelengva tos kūrbybos pradžia: nepažintos gamtinės bei klimatinės sąlygos, gyventojų būdas ir jų papročiai. Kalbos nemokėjimas ir kitos priežastys ne vieną mūsų

tinių šokių mėgėjai. Jiems vadovavo Sadržienė, vėliau Petras. Natūralu, kad senieji užleisdžia vietą priaugantiems. Dabar tautinių šokių reprezentantai liko skautų būrelis, vadovaujamas A. Karpavičiaus.

Atvykus žinomam krepšininčiui L. Baltrušui, tuoju susibūria krepšinio mėgėjai. Pradžioje veikla kaip sekėja, o vėliau persitvarko į sporto klubą "Varpas". Jis puikiai reprezentavo ir reprezentuoja lietuvių sportiniam Melbourne gyvenime.

Atvykus į Australiją L. Kul-tūros Fondo įgalotiniui architektui V. Žemkalniui, Melbourne įsteigta Fondo skyrius. Įvykus skyrių atstovų suvažiavimui, melbourniečiams tenka garbė sudaryti L. K. Fondo Australijos Apygardos Valdybą.

Melbourne lietuvių katalikų parapijos steigimas irgi pradedamas pirmojo transporto viengungių, kaip jau minėjau, gaunant bažnyčią lietuviškos pamaldoms. Nesant Melbourne nuolat gyvenančio lietuvių kunigo, pamaldos būdavo kartą į mėnesį ar dar rečiau. Visuomenė jautė gyvą reikalą turėti savą kunigą. 1949 m. rugsėjo mėn. susirinkime, vienbalsiu visuomenės nutarimu, pavedama valdybai kreiptis šiuo reikalu į Melbourne arkivyskupą ir prašyti sutikimo leisti apsigyventi Melbourne kun. Pranui Vaseriui, dar tuo laiku tebegyvenančiam Vokietijoje. Arkivyskupas prašymą patenkina. Kun. P. Vaserio atvykimu visuomenės nutarimas ir valdybos atliktas darbas steigiant parapiją tuo ir užbaigiamas.

(B. d.)

tautietį čia gerokai pavargino. Buvo ir tokių, kurie smarkiai apgailėstavo čia atvykę ir nirsiant savo geradarių, kurie juos čia pakvietė. Bet, pamažu, daug kas nugalima. Kentėta ir vargta ir štai, po nekurio laiko, vieni silpniau, kiti stipriau, įsikibo į šio krašto kalnuotą žemę save ir savuosius išlaikyti.

Kas kietai stoji į gyvenimo kovą už būrį, tas šiandieną jau kitaip kalba. Geriausia čia įsitaisė tie, kurie atvyko su aiškiomis savo profesijomis ar praktiško amato žmonės. Ir komersantai atrado nebologą sau dirvą, tik nelaimė, kiti iš jų nepažindami vietos gyventojų kultūroje, turėjo gerokai nukentėti. Kas rinkosi žemės ūkį, tas beveik nusivylė. Mat, čia nepaprastai savotiškos gamtinės bei klimatinės sąlygos, nepaprastai daug kenkėjų. Ypačingai yra sunki kova su augalų kenkėjais ir tam reikia išmesti nemažą kapitalą.

Gyvenimo gerbūvių reikėjo siekti per įsigytus patyrimus ir sąžiningų žmonių gerus patarimus. Metai po metų nevieną jau ir pradžiuginė. Šiandieną jau daug kas iš bogotiškių lietuvių dužgia moderniškais nuosavomis mašinomis, kiti perkasi mieste sklypus namams statydintis, treči kala santaupas.

Pažvelgę į Medellino lietuvių pamatysime žymų skirtumą. Tenai nemažą lietuvių vis dar tvirtai neįsikūria. Turintieji skaitlingas šeimas gan sunkiai gyvena. Mat, į Medelliną suplaukė daugiausia be aiškos profesijos ir žemesnio intelektualinio išsilavinimo žmonės. Ten ir kūrmosi galimybės yra skirtingos nuo Bogotos. Bogota randasi šaltoje žemėje, o Medellinas yra priskirtas prie karštos klimato juostos. Gal todėl ir mūsų tautiečiai čia yra labai karštesni, pasižymėję tarpusaviu nesugyvenimu. Nors dar nėra suspindėjusių aiškių prosvaisių.

lietuvių vieningumui, tačiau jau yra nujauciama iš kairių joje pasirodančių reiškinį ir čia bus persilaužimas į gerą pusę. Kaip pirmieji naujakūrstės žingsniai sutiko čia erskėčių kelią ir jį mūsų tautiečiai kantriai perėjo, taip lygiai ateis laikas ir bus surastas medeliniečių lietuvių tarpe tikros vienybės ir broliškai tautinio susiklausimo kelias.

Bogotoje gyveną lietuvių duoda gražų sugyvenimo pavyzdį, o tik jį reikia pasekti. Čia

lietuviškas ir kultūriniai visuomeniškas mūsų tautiečių gyvenimas yra gan darnus, vienytiškas. Kaip kas bekalbėtų, mano manymu, čia turi didelių tam nuopelnų lietuviškos parapijos kapelionas. Gyvenimo praktika rodo, kur mūsų dvasios vadal pasauliniuose lietuvių reikalau-se yra nuoseklūs ir sugeba išlaikyti prideramą jų luomui orumą, bei turi tam tinkamą taktą, ten ir bendruomenė ki-duoti ir bažnyčios tikinčiųjų yra pilnesnės.

J. B.

VANAGAITIS

KNYGA

jau gaunama Dirvoje. Siųskite \$2.00 ir labai daug patirsite apie Amerikos lietuvių gyvenimą.

DIRVA: 1272 E. 71 St.
Cleveland 3, Ohio

SHORE ENOUGH!

Suntime is Funtime!

CEDAR POINT
ON LAKE ERIE

Recreation for the entire family... swimming, fishing, boating, moonlight cruises, tennis, picnics.

Fun for all on the Midway, whether you're 5, 25, or not telling!

Good food at popular prices. Fabulous Thursday Buffet!

Lois of entertainment... cocktails, dancing, free movies. Nursery and other service.

Improved Accommodations
Hotel Breakers
Write direct to:
Cleveland: SU 1-7280

Sunday Church Services
for all faiths

U.S. HIGHWAY 6, SIX MILES EAST OF SANDUSKY
FERRY FROM SANDUSKY

Finest Bathing Beach in the World

Miela, mažoji Jakelina

VIIENAM PARYŽIAUS VAKARINĖS LAIDOS LAIKRAŠTYJE BUVO ATSPAUSTAS TOKS PRANEŠIMAS: 25 METŲ KOLONIALINĖS KARIUOMENĖS SERŽANTAS PETRAS DEMARETAS, GRĮŽęs iš INDOKINIJOS, PADAVĖ KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJAI PRAŠYMĄ PRATĖSTI ATOSTOGAS. KADANGI IŠDEŠTYTI FAKTAI IR MOTYVAI BUVO DAUGIAU NEGU NEPAPRASTI, ATOSTOGOS BUVO PRATĖSTOS.

O VISO TO ĮVYKIO PAGRINDE BUVO ŠI NEKASDIENE ISTORIJA.

10 val. ryto. Už kelių minučių laivas, kuris veža prancūzus, atostogaujančius legionierius iš Saigono į Marselį, turi iškelti. Visoki vertelgos siūlo savo prekes. Triukšmas neišpasakytas. Stovintieji ant laivo denio stengiasi susikabinti su savo merginomis, stovinėjomis žemai krantinėje.

Petras Demaretas vis dar negali atgauti kvapo. Jis prieš keletą sekundžių vos spėjo išvykstantį garlaivį.

— Kur tu buvai užtrukęs? — klausia jį geras jo draugas Jurgis. Jie abu iš Paryžiaus ir jau dveji metai kaip tarnauja Nho-Trang įguloje, Indokinijoje.

— Aš dar kartą norėjau pasitikrint, ar nėra man laiško, — atsako uždušusiu balsu Petras. Jo nusivylęs veidas rodo, kad tolimas klausinėjimas nereikalingas.

Petras, pažvelgęs į draugą, tęsia:

— Jau praėjo trys mėnesiai, kada esu gavęs nuo jos paskutinįjį laišką.

— Ji, turbūt, neraso tau, nes žino, kad tu greit atvyksi į Paryžių, — sako Jurgis.

Petras krato galvą:

— Čia ir yra visos reikalas, kad ji nežino, nes aš jau nieko nerasiu.

Tuo pat momentu sustaigia sirenos ir laivas pradeda judėti.

— Galima būtų tikėti, kad tu ją jau nuo seniai pažįsti, — rečia Jurgis į Petro ausį.

— Aš irgi taip galvoju, — šaukia Petras atgal.

Ir tikrai, Jakeliną jis pažįsta jau keletą metų. Tikriau pasakius jis susirašinėja su ja laiškais ilgą laiką.

Prasidėjo viskas skelbimu, atspausu Paryžiaus vienam laikraštyje:

— Kolonialinės kariuomenės seržantas norėtų susirašinėti su jauna, neseneke kaip 25 metų, gražiai atrodančia prancūzaitė.

Ir jo draugai davė panašius skelbimus. Visi jie gavo atsakymus, bet daugumos susirašinėjimai greit nutrūko. Petrai atsitiko kitaip. Jis gavo laišką iš Jakelinos Beldūraitės. Ji rašė:

— Nesu dar 25 metų, turiu tik 20. Iš profesijos esu manikėnė. Dirbu garsiam Paryžiaus moterų salone.

Taip ir prasidėjo. Greit Petras ją pažinojo taip, lyg jis būtų kelerius metus kartu gyvenęs. Jis žinojo kokias knygas Jakelina mėgsta skaityti, kokius mėgiamaisi kino artistai. Žinojo, kad ji mėgsta tenisą žaisti, bet tam labai mažai laiko turinti. Greit jis žinojo jos dienos darbų eigą, kad ji turėdavo

labai anksti kelti ir požeminiu traukiniu ilgai važiuoti į darbovietę, žinomą madų salioną Vendome aikštėje. Čia prasidedavo kova su jos viršininke, kuriai nė viena mergaitė negalėdavo įtikti. Šešas buvo daug malonesnis, — jis bardavo labai retai.

Taip Petras pirmą kartą gyvenime sužinojo užkulius didelio madų saliono. Jis sužinojo apie rūbus, kuriuos Jakelina demonstravo ir tų rūbų medžiagos rūšis. Liūdna jai būdavo, kad tų rūbų, kuriuos ji demonstruodavo, niekad nepajėgs įsigyti. Kartais jos laiškei turėdavo ir filosofiško atspalvio. Tada jie skambėdavo šitaip:

— Važiuoju požeminiu traukiniu minioje, daug šimtų žmonių aplink mane, kiekvieną dieną su jais susitinku, bet visi jie svetimi, nieko kitu nesirūpina ir nieko nenori žinoti apie kitą. Ir taip jauti, kad ir minioje esi vieniša.

Nors Petras mažai moterų pažinojo, bet, jo manymu, Paryžiaus manikėnė vis vien draugą gali turėti, jei ne kelis.

Ji niekad apie vyrus savo laiškuose neminėjo, o jis nedrįso klausyti. Gal iš baimės, kad negautų nemalonų atsakymo.

Jis savo laiškuose pasakojo jai apie nuobodžią tarnybą, apie tropinio krašto romantiką, kuri po ilgesnio laiko labai neromantiška atrodo. Apie tai, kad labai pasiilgęs gimtojo krašto, kad jo visos viltys greit grįžti namo, ir apsigyventi Paryžiuje, draug su Jakelina.

Kartais naktimis neužmigdamas bandė vaizduotis jos pavelskį. Vėliau atėjo laiškas, kuriame buvo įdėta mažas jos fotografija, kurios antroje pusėje buvo užrašyta: "Mano brangiajam. — Jakelina". Jo širdis mūsė daug smarkiau, kada jis pamatė tą

įrašą. Tada jis atsikvėpė. Jos šviesus veidas, skaisčios akys ir tamsios garbanos gražiai gulė ant jos veido. Ji buvo daug gražesnė negu jis vaizdavosi.

Praėjo amžinybė kol laivas pasiekė Marselį. Keleiviai skubėjo į geležinkelio stotį. Petras ir Jurgis sėdėjo greitį traukinį, kuris eina tiesiai į Paryžių. Jurgis, matydamas savo draugo nervingumą, pirmasis prašėko:

— Jeigu tu, Petrai, tikrai nieko jai neraišai apie savo atvykimą, tai dabar turėtum telegramą pasiųsti. Juk gali būti taip, kad jos šiuo metu visai nėra Paryžiuje. Gal ji turėjo kur nors išvažiuoti tarnybos reikalais, gal kur pas draugę pasiviešėti.

— Ji man nieko neraišė, kad turėtų kur išvykti prieš atostogas. Tik pirmoj rugpjūčio pusėj ji su teta, kuri ją užaugino, žadėjo vykti porai savaitė į pajūrio kurortą.

Kada traukinys pasiekė Paryžių, Petras pradėjo labai skubėti, ir Jurgis vos spėjo jam įduoti savo adresą.

Petras sėdėjo į taksį ir padavė šoferiui Jakelinos adresą, o pats neramiai žvalgėsi pro langus. Taksis sustoja prie nurodyto namo. Pažvelgęs į laikrodį matė lygiai dvyliką valandą.

— Kaip kvaila! Jakelina dabar darbe, juk jis anksčiau turėjo apie tai pagalvoti.

Sumoka šoferiui ir lipa laiptais į ant-rajį augstą. Sustoja prie durų. Mirtina tylą. Dabar jis girdi kaip plaka jo širdis. Paspaudžia skambutį. Po trumpos pertraukos lengvai prasiveria durys. Tarpduryje jis pamato senyva, žilsterėjusią moteriškę. Jos veido bruožai rodo buvusį grožį. Mandagiai pasveikinęs tuoj teiraujasi apie Jakeliną

Baldūraitę.

— Koks reikalas? — klausia senyva moteris.

— Ar jūs būsite Jakelinos teta? — klausia Petras. Jis mato, kad moteriškė suvirpa ir jos veidas pagyla. Tada ji ranka padaro judesį, kuris reiškia prašymą įeiti.

Įėjęs, apmeta akimis baldais prikimstą kambarėlį: sofa, du foteliai, didelis tualetas, visai čia netinkamas. Ant sienų ir ant spintų daug įvairių fotografijų, kampe kanarėlė nervelėje.

— Ponas Petras Demaretis? — klausia moteris, lyg norėdama, kad jis tai paneigtų.

— Jūs žinote ir mano vardą?

— Žinoma, juk jums, turbūt, ne kartą panelė rašė apie mane.

Įsigandusiai Petras žiūri į Jakelinos tetą, kad ji tai nervuotai taiso savo žiurstą, tai ranką braukia per plaukus ir dar daugiau juos suvelia, tai ištraukia nosinę, tai vėl ją kiša atgal.

— Ar Jakelinos nėra namie — klausia Petras.

— Ne, jos nėra ir gal ji niekad nesugrįš...

Jos akys pilnos ašarų. Jos teka tetos skruostais. Ji nededa pastangų nei sulaukyti jų, nei nusišluostyti. Petras nieko nesupranta ir vėl klausia:

— Ar kas atsitiko su ja, sakykit gi?

Senutė purto galvą, padaro porą žingsnių kambarį, susikaupia ir jam sako:

— Jūs turit eiti iš čia, ir tučiuojau, niekad daugiau negrįžti.

Ir kol jis susivokė kas buvo pasakyta, moteriškė stebėtina jėga išstumė jį iš kambario ir užtrenkė duris.

(B. d.)

VISAI SLAPTAL...

KAI VYRIAUSYBĖ GRIS NAMO

Pranašų knygoje randame tokią ašaromis rašytą nutikimą. Anomis dienomis ateis turtin-go ir galingo krašto kareivis žeme, išbris iš jūros ir nukris iš oro ir gražiausias to krašto merginos ateis jo pasitikti su glėbiais gelių ir bučiuodamos sakys: "Jim ir Joe aš myliu tave". O plieninim ir piktom akim vyrai pasirodys dideliais būriais iš miškų ir šaudys anuos, kurie buvo atėję iš rytų turtin-gi melu, skurdu ir persekioji-mais. Ir šaudys, ir šaudys, ir mirs verkdami iš džiaugsmo. Bus ilgų valio, daug naujų ka-pų ir visur vėliavų, visur trijų spalvų vėliavų, už kurias buvo einama į kalėjimus ir ilgus tremtinių kelius į ledinius ry-tus. Po to viso pasaulio laikraš-čiai parašys tris žodžius: Lietu-va vėl išlaisvinta.

Tuo metu naujasis turtin-gojo krašto pilietis, atplaukęs į čia per didelius vandenius iš Lietu-vos, baltos ir saldžios duonos aptukintas, Juozo Kamaičio vardu šaukiamas, išsuntęs sku-bius laiškus savo bičiuliams, nu-žemintai ir išdidžiai rašydamas:

"Aš, Jūsų tarnas Juozas Ka-maitis, Laikinosios Vyriausybės galva, pranešu, kad mūsų kova pasibaigė visiška pergale. Lie-tuva vėl laisva. Įsakau jums, kaip Laikinosios Vyriausybės nariui, susikrauti savo mantą, pasiimti žmoną ir vaikus ir per tris dienas būti pasiruošiam namo. Namą į Tėvynę. Lietuva ašarotom akim laukia savo Vy-riausybės".

Po trijų dienų neatvyko Vi-daus Reikalų ministeris, namai tebuvo įpusėti, o reikėjo užbaig-ti. Finansų ministeris, dar no-rėjo išsiaiškinti, ar Lietuvoje gaus tiek pat algos, kaip ir čia. Susisiekimo ministeriui žmona pasakė, kad dar negrįšim, nes Lietuvoje tuo tarpu nebus tele-vizijos, o ji be jos negalinti nė valandos gyventi. Bet kiti mi-nisteriai buvo nustatytą laiką, ir nustatytoje vietoje. Liekan-čiųjų portfelius pasižadėjo lai-kinai pasiimti pats premjeras Juozas Kamaitis.

Klaipėdos uoste nebuvo jokių garbės sargybų. Šlakuotu vei-du vyras, berankis, nukentėjęs kažkur miškuose, smulkiai pa-trikrino važmą ir apmuitino, ką tik rado apmuitinti. Nieko ne-gelbėjo, kad Vyriausybė šūka-lojo apie savo diplomatinį sta-tusą ir aukas, sukratas Lietu-vai išlaisvinti. Tarnautojas bu-vo nekaltas ir nejautrus.

Sostinėje Vilniuje Vyriausy-bė nuėjo tiesiog pas Respublikos Prezidentą. Reikėjo laukti ei-lės. Gal tris valandas, o gal ir truputį ilgiau.

Prezidentas buvo jaunoskas žmogus: gal penkiasdešimt, o gal penkiasdešimt vienerių. Bu-vo jis be kairės kojos ir be de-šinės ausies.

Jūsų Excelencija Respub-likos Prezidente, — prabilo premjeras Juozas Kamaitis, — štai, grįžo Laikinoji Vyriausy-bė. Bolševikai mus paliko vokie-čiams, mes išsigelbėjome Vokie-tijoje, o dabar iš Amerikos iš-vijome bolševikus. Dabar vėl grįžome valdyti Lietuvos. Jūs ligoti ir pavargę, mes sveiki ir išsipnėję. Jums garbė, mums valdžia. Per tą laiką jūs karia-vot, o mes mokėmės valdyti. Štai jums žmonės, kurie Lietu-vą padarys turtinę, garbingą ir pilnai demokratišką. Mes tuo-jau turėsime beisbolą, televiziją ir piecworką. Varykite vėlniop savo partizaniskus ministerius, pone Prezidente!

Prezidentas buvo malonus, la-bai malonus vyras. Jis tuojau pasiūkė savo adjutantą ir įsa-kė:

— Duokite Excelencijoms mi-nisteriams ledų, kokių jie tik

norės ir kramtomos gumos, kiek tik jie norės, o paskui pavėžin-kite, žinote kur.

Adjuntas davė ministeriams labai gerų ledų ir kramtomos gumos, kokios jie pageidavo, o paskui pasakė:

— Ar nenorėtumėt Ekselen-cijos, Tėvynės Lietuvos pažii-rėti?

Excelencijos, žinoma, norėjo, taip išsiilgę buvo, o kokia val-džia nenorės savo krašto pažin-ti!

Keli Cadillac'ai vežiojo juos, panemunėm ir Suvalkijos lau-kais, o pagaliau sustojo prie di-delių rūmų, mūrine tvora ap-tervę. Tai buvo Suvalkų Kal-varijos garsieji rūmai.

Išėjo daktaras pasitikti.

— Amerikonai! Vyriausybė", — pasakė jam trumpai Prezi-dento adjuntas.

— Ir vėl! — sušuko daktaras, žmogus, partizanas be dešinės kojos: — Kur padėsim! Juk se-niai prašiau naujų patalpų li-goninei. Tiek "generolų" ir "pulkinkų", "direktorių" ir "biznierių"! O, štai, pagaliau ir "Vyriausybė". Eikit po vėlnių, sakau!

V. Medinis

Atsakymas

Daktaras pasiuntė Jurgiu Brazyi sąskaitą su pastaba:

— Šita sąskaita šiandien su-laukė vienerių metų amžiaus.

Jurgis Brazys atsakė:

— Ilgiausių metų!

Zino

Kamauza nuėjo pas daktarą.

— Nežinau, kas su manim daros. Esu baisiai nervingas, pašoku dėl menkiausio triukš-mo, mano nervai baisiai blogi ir esu jautrus visą dieną. Ar jūs nusimanot, kas su manim yra?

— Žinoma, — atsakė dak-taras, — aš taip pat esu vedęs.

Lengvas reikalas

Kalba sukos apie draugą.

— Jis labai turtingas. Kas-dien sutaupo 500 dolerių.

— Kaip?

— Lengvai. Jis važiuoja į darbą požeminiu, o ten para-šyta: "500 dolerių, jei nusi-spjausi". Jis nespjauja.

Kaip kitaip

Senelė stumia vaikų vežimėlį ir sako:

— Miegok, Diplome, miegok!

Kuimynas klausia:

— Tai juokingas vardas. Ko-dėl jūs vadinat kūdikį Diplomu?

— Matot, — atsako senelė, — aš pasiūniau savo dukterį į universitetą ir, štai, ką ji par-sivežė.

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gaivi-
nantieji gėrimai,
vynas ir šampanas
(prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliama, pobūviams. Nemokamas prista-
tymas. Atdara ir trečiadieniai
iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ra-
kandai tampa sunaikinti arba
sugadinti ugnies, kreipkitės į
P. J. KERŠIS, dėl apkalnavi-
mo, ko visada reikalauja ap-
draudos kompanijos pirm, ne-
gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS

609 Society for Saving Bld.
Telef.: MAIN 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 2521

300 vaikų prašymas

Vokietijoje yra bent 300 silp-nos sveikatos lietuvių vaikučių, kuriuos būtina reikia išvežti poilsui į vasaros stovyklas. Šiam tikslui reikia sutelkti apie \$4,500, nes vieno vaiko stovyk-lavimas atsieis \$15.

Tačiau iki šiol BALFo Cent-ras vaikų vasaros stovykloms Vokietijoje gavo tik \$506, ku-riuos BALFas jau persiuntė į Vokietiją.

Reikalas yra labai skubus ir svarbus, nes vasara jau atėjo, o tie 300 vaikučių yra tikrai reikalingi poilsio, gryno oro, ge-resnio maisto ir rūpestingos priežiūros. Tad kreipiamės į vi-sus lietuvius, prašydami aukų vasaros stovykloms Vokietijoje. Aukus siųskite: United Lithua-nian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand Street, Brook-lyn 11, New York.

BALFO AUKŲ SKIRSTYMAS VASAROS VAIKŲ STOVYKLOMS

Praejusiais metais lietuvių vaikučiams Vokietijoje buvo su-
rengta bendros stovyklos. Liku-sių Vokietijoje lietuvių pabė-gėlių tarpe yra tik dvi didelės grupės tikybės atžvilgiu: katali-
kų ir protestonų. Jų vieni ir kiti nori, kad vaikučiai būtų auklėjami savos religijos dvasioje ir stovyklose būtų savų dvasiškių priežiūroje. Šiais me-tais jie pareiškė, kad norėtų vai-reikalingi poilsio, gryno oro, ge-resnio maisto ir rūpestingos priežiūros. Tad kreipiamės į vi-sus lietuvius, prašydami aukų vasaros stovykloms Vokietijoje. Aukus siųskite: United Lithua-nian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand Street, Brook-lyn 11, New York.

Susitikęs su BALFo Pirmi-ninku kan. J. B. Končium, kuris dabar yra Europoje, vaikų sto-
vyklavimo reikalą jam išdė-
čiau. Nutarėme, kad visos BALF
aukos vasaros vaikų stovykloms bus dalinamos visoms stovyk-loms be skirtumo ar katalikų, ar protestonų ar skautų griežtai proporcin-gai vaikučių skai-
čiui. (Kurioje stovykloje vaikų bus daugiau, tie gaus dau-giau pašalpos, stovyklos su ma-
žiau vaikų, atitinkamai ma-
žiau).

BALFo organizacija, pagal jos pirmininko jau seniai pada-
rytą griežtą patvarkymą, kaip praeity taip ir dabar, jokių dis-
kriminacijų dėl tikybės nedaro. Todėl be reikalo kai kas ar tai, gal, bloga valia ar neįsigilinę mėgina drumsti ir kelti spaudoj nerimtus klausimus dėl aukų išdalavimo lietuvių vaikučiams vasaros stovyklose.

Pabrėžiū faktą, kad praėjusių

Our Sincere Greetings and Best Wishes
For a Pleasant Holiday

CUDNIK FUNERAL HOME

1155 EAST 79th STREET

UT 1-1591

Best Wishes To Our Friends and Patrons

MILLER'S HARDWARE STORE

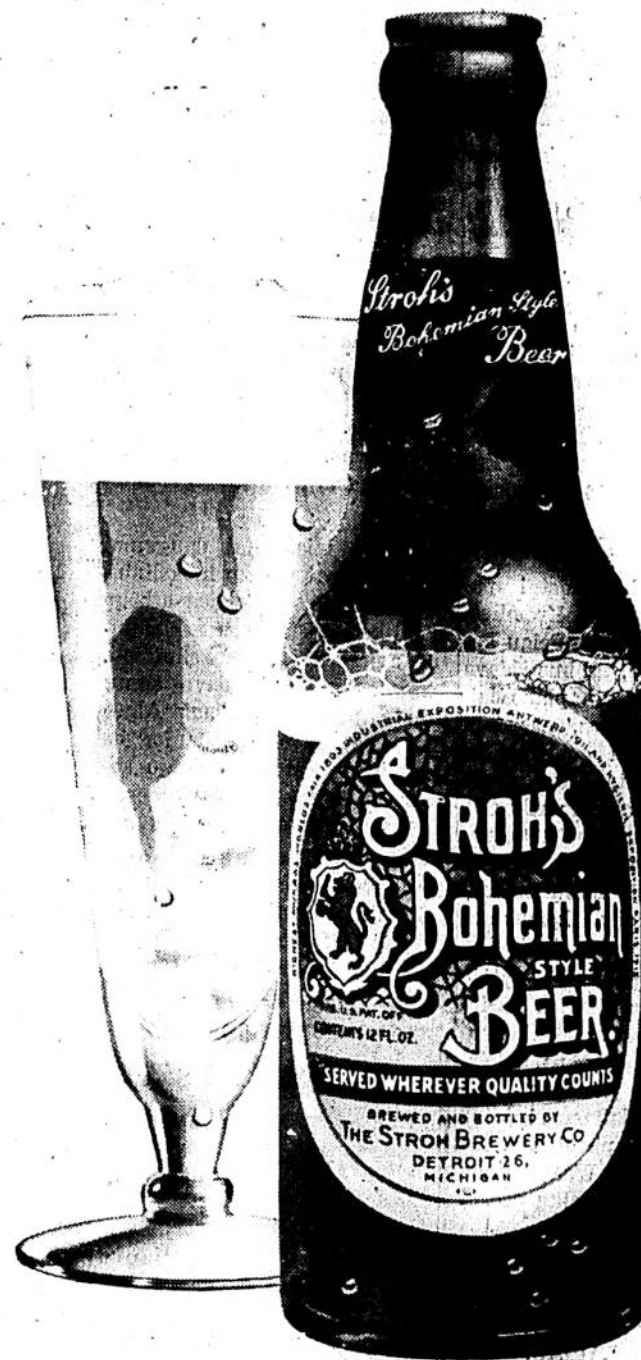
WE REPAIR ELECTRICAL APPLIANCES
We Carry a Complete Line of Hardware Supplies
7026 WADE PARK AVE. EX 1-4126

metų vasaros vaikų stovyklos, rikos lietuvių visuomenė siun-
kuriose lankiausi, darė labai čia per BALFą aukų, taip rei-
gražaus įspūdžio auklėjimo ir kalingų mūsų vaikučių pagalba.
sveikatos požūriais ir džiau- I. Rugienius,
giuosi, kad ir šiais metais Ame- BALFo įgaliotinis Vokietijoje

VIENTELIS AMERIKOS ALUS PAGAMINTAS 2000° UGNIM

Gaunamas Cleveland'e už VIETINES KAINAS

Joks kitas Amerikos alus negali prilygti gaivi-
nančiam Stroh's skoniui... nės joks kitas alus
nėra gaminamas kaip Stroh's. Ir jis yra
gaunamas už vietines kainas.
Pamėginkit Stroh's šiandien ir pamėgkit šį pui-
kų skurtumą vienintėlio Amerikos alaus gami-
namo 2000 laips. ugnim. Buteliuose, dėžutėse ar
didesniuose kiekiouose... už vietines kainas.

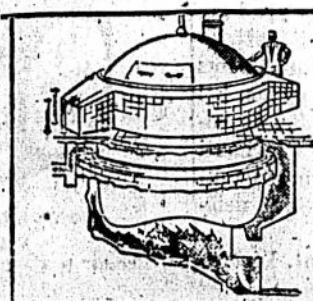

Jums patiks

Stroh's

jis yra šviesus

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

SKONIS,

kuriame joks alus negali prilygti

Iš viso Amerikos alaus, tik Stroh's alus yra gaminamas ka-
tiluose virš atviros ugnies. To-
dėl Stroh's turi lygesnį, labiau
gaivinantį skonį ir joks kitas
alus negali prilygti.

SENIAU IR DABAR

K. S. KARIUS

GUATEMALA — ANTRA ISPANIJA?

Priprastu ispanišką papročiu, Centrinės Amerikos respublikoj, Guatemalaj, greitai susidarė komunistinei vyriausybei opozicija ir jos priešinkai, padarinti bendro Amerikos valstybių susitarimu gintis nuo svetimos įtakos, pradėjo pilietinį karą.

Tiesa, pradėjo kiek kitaip, negu paprastai Pietų ir Centrinės Amerikos valstybės persvermus daro. Paprastai būdavo, viduje susidarė kliša perversmą įvykdė. Dabar gi, komunistų vyriausybės ataka pradėta iš šalies, kas duoda Guatemalos komunistams rėmti, esą "svetimos jėgos" pradėjo agresijos aktą. Perversmą pradėjo užsienio komunistų persekiojami piliečiai.

Sis įvykis primena 1936 metų Ispanijos pilietinį karą, kada komunistai buvo užsimoję padaryti Ispaniją pirmtine komunistinio sala pietų Europoje. Tada į Ispanijos pilietinį karą įsijungė didelės svetimos jėgos, tik netiesioginiai: Italija ir Vokietija, kurios rėmė anti-komunistinę pusę, antikomunistų vadovas generolas Franco sulaukė visos raudonojo pasaulio pasmerkimą.

Komunistus rėmė Amerika, Prancūzija ir kitos valstybės, kurios radikalai turėjo daug pajėgumo. Amerikos spauda nieko daugiau nematė Ispanijoje kaip tik "fašistinę diktatūrą" ir rėmė komunistus, kaip kovotojus prieš "fašizmą". Iš Amerikos ėjo milijoninės aukos komunistams rėmti. Iš čia buvo nusista, radikalų-komunistų sudaryta negrų išlaisvintojo Prezidento Lincolno vardo brigada, kurios nariams valdžia davė pasus važiuoti į Ispaniją.

Ir po "fašistų" laimėjimo, ilgainiai Amerika nenorėjo Ispanijos vyriausybės pripažinti. Tik pastarais porą metų pradėjo susitarti dėl karinių bazių Ispanijoje, kada įsitikino, kad be apsaugos sovietai tikrai gali Europą nušluoti per 48 valandas.

Sovietai ginklavo Guatemalą

Guatemalos komunistai paruošti ilgam karui, ką Kremlius, be abejo, numatė. Jeigu karas užsietų ilgiau, tai bus išdava Kremliaus numatyto plano laikytis iki paskutinios, nes tam ir ginklus slaptai gabeno. Jei karas ilgiau užsietų, ten "gynėjų" eilėse atsirastų Amerikos ir Meksikos ir kitų kraštų "savanorių", ir ten plauks pinigai iš visų kraštų komunistų organizacijų ir privačių komunistų rėmėjų, net Amerikos turtuolių.

Guatemalos pavyzdys, galėjo būti panaudotas Kinijos nacionalistams iš Formozos salos sugrįžti į Kinijos žemyną, išlaisvinti komunistų pavergtą Kiniją. Tačiau ten laikomasi kitos politikos — ten pirmiausia kišasi Londonas. Ir Washington dar pilna Trumano laikų proslo-

vietišku valdininku, kurie gudriai dirba atiduoti Kiniją Sovietams. Daugelis amerikiečių nori ir tolesnio Sovietų pasisekimo — visos Azijos užkariavimo.

Korėja — dabar Indo Kinija

Trumano - Achesono politikos programa buvo tokia, kad buvo išsižadėta vieningos Korėjos. Tik komunistams užpuolus pietinę Korėją, tuo metu Trumano daugiau patyrus apie Sovietų agresiją, prezidentas pats vienas sumanė apginti pietinę Korėją. Prasidėjo karas, bet kariauta keistai. Jeigu būtų kariauta kaip reikia, kaip Amerikai, kariaudavo kitais atvejais, Korėja būtų suvienyta. Kinijos komunistų įsikūsimą į Korėją būtų atmušę leidžiant Kinijos nacionalistų kariuomenei veržtis į Kiniją. Tačiau, vienas žygis išaukė kitus priešingus žygius, ir Korėjos karas pralaimėtas, ką dabar pati Washingtono vyriausybė apgailestauja.

Nors Korėjos karo "paliaubos" iš komunistų išprašytos, Formozos nacionalistais buvo pagrasinta Kinijai, jeigu ji kišis kur kitur, bet tas grąsinimas tik grąsinimų ir liko. Kinai komunistai tai numatė ir pasinaudojo proga padėti Indo Kinijos komunistams. Ir šiandien sulaukia antro begėdiško pralaimėjimo Azijoje.

OPPENHEIMER KALTAS

Didžiausioje paslapties tyrinėto atominės jėgos specialisto žydo Oppenheimer įtarimas neįtikimybėje Amerikai. Paaškęs, kad jis yra buvęs komunistų įtakoje ir veikęs su jais, aukojęs ir rėmęs jų reikalus. Pastaromis dienomis komisijos dauguma pripažino tą mokslininką neįtikimu, negalimu grąžinti į buvusias pareigas.

Tačiau pašoko jį ginti ir teisingi šimtai Amerikos mokslininkų. Jie tikrina, kad jis nesą neįtikimas, kad nesą kraštui pavojingas, privalas būti išteisintas.

Tie jo teisintojai daugumoj yra tokio pat plauko mokslininkai. Vieni iš Vokietijos atbėgėlydai komunistai, kiti suklaidinti amerikiečiai mokslininkai. Lygiai taip, kaip buvo šimty krašto piliečių ginamas Alger Hiss, kada buvo susekta, jog jis vogė ir slaptai pardavinėjo sovietams State Departmento slaptus dokumentus. O jis norėjo išsisteisinti, įrodyti savo nekalumą. (Dabar sėdi kalėjime).

Keista Amerikos spauda: senatorių McCarthy kryžiavoja, apie Oppenheimerį arba tyli arba teisina.

JURGIS BIELIŪNAS

Birželio mėn. 26 d. Jurgis Bieliūnas, Venezuelos Lietuvių Bendruomenės narys, visų iki šiol buvusių šios bendruomenės Centro Valdybų vicepirmininkas ir vienerius metus pirmininkas, švenčia savo amžiaus 50-ties metų sukaktį.

Bieliūnas yra gimęs Pakuonyje, pradėjęs lankyti gimnaziją Prienuose, Augštesnę Komercinę Mokyklą baigė Kaune. Čia į gyvenimą išėjo valdininku, vėliau tarnyba Vidaus Reikalų Ministerijoje. Bet būdamas gyvas, veiklus ir veržlus, valdininko karjerą nepasitenkino ir pasidavė ano meto savo aplinkoje, leidosi į prekybos sritį.

Nuo 1933 metų tampa jis rangu ir prekybininku. Ir šiuo pastaruoju jis yra iki šios dienos. Šiandien jis turi Venezueloje savo firmą "Casa Europa" (lietuviškai — "Europos Namai"), kur pardavinėjamos prekės urmu ir detalai ir, reikia pasakyti, jis yra stipriausias ir stambiausias prekybininkas visoje šio krašto lietuviškoje bendruomenėje. Ypač jo prekyba išsiplėtė, kada jis praeitais metais pradėjo tiesioginį importą iš Europos.

Betgi Jurgis Bieliūnas yra ne vien prekybininkas. Jis yra taip pat aktyvus visuomenininkas. Tai ir yra jo didžioji vertybė, kurią šios sukaiktės proga ir tenka paminėti.

Jis visuomenininkas jau nuo gimnazijos suolo. Kaune jis ypač buvo veiklus šaulių Sąjungoj ir Vilniui Vaduoti Sąjungoj. Vakarai, vaidinimai, koncertai — tai mėgiamausia Bieliūno sritis. Ir jo vadovautas Augštesios Panemunės V. V. S. skyrus šių kultūrinių pareigų pagalba tiek Kaune, tiek provincijoje, buvo davęs stambiausį piniginių įnašą visoje Vilniui Vaduoti Sąjungoje. Anot paties J. Bieliūno: — "Anuo laiku iššluoščiau visos Lietuvos scenų dulkes". Vakarams, koncertams — garsolėms po Lietuvą buvo ne tik daug laiko paaukota, bet daug ir sveikatos padėta.

Be to mūsų sukaiktuvininkas

AR ŽINAI?

Kaip ATSIRANDA ŽODŽIAI

Turime nemažai žodžių, kurių atsiradimo kalbininkai negalėtų išaiškinti, nes jie nieko bendro neturi su gimtosios kalbos sąvokomis; taip pat jie nesiderina ir su taja kalba, iš kurios jie yra skolinai. Čia nurodysiu porą pavyzdžių.

Paimkime žodį "tarifas". Jis tikrai pasidarė tarptautinis. O tas žodis atsirado visai atsitiktinai.

Arabai buvo įsiveržę į Ispaniją ir ten žinomi maurų vardu. Jie tik 1492 metais buvo išstumti į Afriką.

Arabai, valdydami Gibraltaro sąsiaurį, nutarė pasipelnyti. Jie pradėjo sulaikyti visus praplaukančius Gibraltaro sąsiaurį laivus, nuvarydavo juos į netoli esantį uostą "Tarifa". Ir ten paimdavo iš laivo duoklę. Kuo turtingesnes prekes veždavo laivas, tuo buvo didesnė duoklė. Jie taip darydavo su saiku, kad ir patys pasipelnyti ir neatbaudytų laivų plaukioti Gibraltaru.

Laivams, atidavus arabams duoklę, vis dėlto kelionė apsiuokėdavo. Visas pasaulis jų vartojamą metodą pradėjo vadinoti tarifu, pagal uosto vardą, kur įvykdavo duoklės paimimas. Tas vardas šiandien yra planas. Šiandien jis turi Venezueloje savo firmą "Casa Europa" (lietuviškai — "Europos Namai"), kur pardavinėjamos prekės urmu ir detalai ir, reikia pasakyti, jis yra stipriausias ir stambiausias prekybininkas visoje šio krašto lietuviškoje bendruomenėje. Ypač jo prekyba išsiplėtė, kada jis praeitais metais pradėjo tiesioginį importą iš Europos.

Kitas pavyzdys "sandwich". Tiesa, tas žodis, nors yra plačiai žinomas, bet nėra taip populiarus, kaip tarifas, nes kiekvienoje kalboje randame jam pakaitą.

Anglijoje aštuonioliktame amžiuje (1718-92) gyveno vienas džentelmenas vardu Earl of Sandwich, kuris buvo garsus savo pamėgimu lošti kortomis. Jis galėjo kortuoti be pertraukos dieną ir naktį. Deja, žmogus nori ir lošdamas valgyti. Tad, kad jis galėtų pavalgyti neatsitraukdamas nuo kortų, valgis jam buvo duodamas ant duonos riekelės, kita riekėle pridengtas. Tuo būdu jis galėjo pavalgyti nesuteptas nei rankų nei kortų ir nedarydamas pertraukos.

yra buvęs patvarus choristas. Jis dalyvavo Sv. Cecilijos chore, Vilniaus Filharmonijoje, Vilniaus operoje ir Čiurlionies Ansamblyje. Ir taip su jo prekybine veikla lygiagrečiai ėjo visuomeninis darbas, kuriam jis neigėjo ne tik savo jėgų, bet taip pat nemažą ir pinigų. Jo duosnumą visuomeniniams reikalams ypač žino Venezuelos bendruomenė. Ta prasme čia kito, jam lygaus nėra.

Kilus Vokiečių-rusų karui 1941 metais, J. Bieliūnas tuoju įsirikavo į partizanų eiles — į Lietuvos sukilimą dėl laisvės. Vilniuje jam teko nukentėti gavus klastingą priešų kulką pačion krūtinėn. Tačiau kulką ji kirto, bet nepakirto. Būdamas gajos sveikatos iš tos bėdos išsilygino, pagijo. Tuo būdu jis savo tautai ne tik yra aukojęs laiką, pinigus, sveikatą bet yra atidavęs ir kraujo auką.

Mūsų sukaiktuvininkui — Jurgiui Bieliūnui linkėtina ypač geros sveikatos. Kurie ji pažįstame, žinome, kad lietuviškiems reikalams jis tol bus gyvas, kol plaks jo krūtinėje širdis. Jo norai kilniais darbais tarnauti mūsų bendruomenei, mūsų tautai ir Lietuvai yra tikrai neišsami.

Ant. Diržys

Toks valgio sudėjimas pradėjo greit vadintis džentelmeno vardu. Ir dabar mūsų sukaiktuvininkas, Amerikoje ir visam pasauliui, kuris yra susijęs su angliais ir jų kalba, vadinamas sandvičiu.

Pagaliau dar vienas žodis — panika. Tas žodis yra nemažiau prigijęs už tarifą. Graikų kalboje jis skamba "panikos". O atsirado taip:

Graikų mifologijoje buvo žinomas dievas vardu Pan. Jis buvo vaizduojamas pusiau žmogus, pusiau gyvulys. Tai globėjas miškų, laukinio gyvenimo avių ir jų piemenų. Be to buvo garsus savo fleitos muzika. Tačiau tas dievaitis turėjo nepastovų būdą ir mėgo krėsti visokių pokštus, o tas jo krėtimas žmonėms neišdavo į gerą. Todėl, kai tik graikai išgirdavo jo fleitos garsus, juos apimdavo neramumo ir baimės jausmas. Jie galvotrukčiais skubėjo pasišalinti iš kelio. Toks žmonių elgesys nuo Pano įgavo pavadinimą "panika".

N. Butkienė

1858 metais buvo vėl bandyta. Ir nesekmingai. Dar tais pačiais metais kabelis buvo iš tikro padėtas tarp Airijos ir Newfoundlando, tačiau signalai būdavo girdimi labai prastai. Pagaliau Cyrus-Field subankrutavo. Iš dalies dėl to buvo kaltos ir Pilietinio Karo sąlygos. Tas karas prasidėjo 1861 metais.

1865 metais, karui pasibaigus, didžiausias tuometinis laivas Great Eastern, buvo išnuomotas naujam kabelio dėjimui. Šis bandymas buvo pradėtas liepos 25 plaukiant į vakarus. Kabelis lūžo 600 mylių atstume nuo kranto ir negalėjo surasti lūžusį galą. Sekančiais metais to pačio laivo įgula atrado kabelį jūros dugne, sujungė jį su nauju stipresniu kabeliu ir galiausiai ištempė jį į Newfoundlandą.

BENDRUOMENĖS ŽINIOS

BENDRUOMENĖ KVIEČIA I LIETUVIŲ DIENĄ

Esame savo tautos vaikai. Visi sudarome vieną tautinę bendruomenę. Todėl yra natūralu bent retkarčiais mums draugų susirinkti, pabendrauti, ta pačia dvasia ir nuotaika pagyventi. Šiam reikalui yra skiriama Lietuvių Diena, rengiama viena kartą metuose, turinti tapti tradicine visų lietuvių švente.

Clevelando Lietuvių Diena šiemet įvyksta liepos 4 d. 25000 Euclid Ave. Jos pradžia 2 val. po pietų. Programa pradėsima 4 val. Ją atliks mūsų jaunimas: jis šoks, vaidins, gros, dainuos, sportuos.

Lietuvės ir lietuviai! Jūs kviečiami į Lietuvių Dieną. Pabandykite, kad mūsų bendruomenė yra gyvas ir realus tautinis mūsų organizmas, kurį reikia remti, palaikyti ir gaivinti. Todėl atvykite. Jėjimas suaugusiems po 1 dol., studentams ir moksleiviams po 50 centų, vaikai su tėvais eina veltui.

Dienoj taip pat veiks bufetas, bus šokiai, programa bus perduodama per garsintuvus. Tad iki pasimatymo Lietuvių Dienoj liepos 4 d. 25000 Euclid Ave.!

KAIP PASIEKTI LIETUVIŲ DIENOS VIETĄ

Savais automobiliais važiuoti Euclid Ave. į rytus iki 25000 Nr. Euclid Avenue pasiekama dauguma skersinių miesto gatvių.

Miesto susisiekimo priemonėmis važiuoti Euclid Ave. Ekspresu Nr. 28 (mieste stoja prie E. 30, 55, 79, 105 gatvių). Ant autobuso parašyta E. 222 Street arba TAPCO — nelypi į Nr. 28, kuris važiuoja via Green Rd. — Lancaster. Linijos gale persėsti į Euclid miesto autobusą ir važiuoti Euclid Ave. toliau iki 25000. Galima taip pat važiuoti Euclid Ave. Nr. 6 iki Windermere Station (14223 Euclid Ave.) ir čia persėsti į Nr. 28, prieš tai pėmus Nr. 6 Extension Transfer. Šitai sutarponas ekspreso mokestis.

PARDUODAMAS NAMAS

2 šeimų, po 6 kambarius, 2 garažai. East 63 gatvė. Kaina \$10,000. Įmokėti tik 2000.

P. P. MULIOLIS

6606 Superior Ave.

Coke padaro čia gamintą maistą skaniu valgyti

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY. "Coke" is a registered trademark. © 1954, THE COCA-COLA COMPANY

APDRAUDOS PATARNAVIMAS

MASINŲ, GAIŠRO, GYVYBES

Milijoni žino Farm Bureau apdraudą dėl žemų kainų. Bet ar jūs žinojot, kad Jūsų Farm Bureau atstovas gali jums duoti tvirtą apdraudą už nedidelę kainą.

Pirkant ar praešiant bent kokią apdraudą Jūs visad pasitelkite rašyt

PAULINA MOZURAITIS
13706 Benwood Ave.
Tel. LO 1-7795

FARM BUREAU INSURANCE COS.

• Farm Bureau Mutual Insurance Co.
• Farm Bureau Mutual Fire Insurance Co.
• Farm Bureau Life Insurance Co.
HOME OFFICE: COLUMBUS, OHIO

TUOJ ĮSIGYK ŠIAS PLOKŠTELES:

Čiurlionio Ansamblio įdainavimai
Albumas \$10.00

Chicagos Vyrų Choro įdainavimai
Albumas \$8.00

Pianisto Andr. Kuprevičiaus įskambinimai
\$5.00

Užsakymus ir pinigus siųsti:

DIRVA,
1272 E. 71 St.,
Cleveland 3, Ohio

AR RŪPINATĖS SAVO VAIKAIS?

Jei taip, tai nedelsiant užsakykite savo vaikams jų laikraštį

TĖVIŠKĖLE

Metams tik 3 doleriai.

Rašykite šiuo adresu:

Tėviškėlė,
2313 West 91 St.,
Chicago 20, Ill.

DIRVA

★★★
THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6244. Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: Garfield 1-7406).

Ar buvo Klimkaitis Klaipėdoje?

KEISTAS BUVUSIŲ KLAIPĖDOS VOKIETININKŲ PATIEKALAS. — VLIKO "ELTA" IR LIEUVISKOJI SPAUDA PATEKO ANT MESKERĖS?

Anksti šį pavasarį, eilėje mūsų laikraščių pasirodė aprašymas, kaip tūlas amerikietis žurnalistas, neva iš Klaipėdos apylinkių kiles Klimkaitis, drauge su Australijos žurnaliste, irgi kilimo lietuvaitė (1), lankėsi Klaipėdoje ir visame Klaipėdos krašte. Tą aprašymą laikraščiai gavė no iš kur kitur, kaip iš Vliko leidžiamo informacinio biuletenio, vadinamo "Elto Informacijos". Laikraščiai tą aprašymą išspausdino kaip tikrą piliigą, be jokių abejonių ir pastabų. Jei kas gavo pastabų, tai bent tik tie laikraščiai, kurie, dėl vietos stokos arba ir atsargumo, tokio įdomaus pranešimo neįspausdino. Tose pastabose buvo juntamas net prieštariškumas, kad tuo nespaušdiniu esanti ignoruojama iš Vliko sluogsnių duodamoji svarbi informacija...

Tiesa, pačiame aprašyme buvo pažymėta, kad tos žinios yra paimitos iš "Memeler Dampfboot" — labai gerai pažįstamo Lietuvos priesio, Klaipėdos vokiečių laikraščio, kadai pačioje Klaipėdoje leisto laikraščio įpėdinio, dabar leidžiamo Oldenburge, Vokietijoje, ir redaguojamo tu pačių buvusių Klaipėdos vokiečių laikraščio "joimo" ir "Rytus" politikos.

Tas laikraštukas, dabar nebe dienraštis, o išėnas tik du kartus per mėnesį, tik 12 puslapių, tokio dydžio kaip anksčiau buvo prie "Dirvos" leidžiamoji "Tėviskėlė", savo informacijos tendencingumu, ypač kai liečiami betkurie Mažosios Lietuvos reikalai, Vliko aplinkoje yra labai gerai žinomas. Todėl jau iš pat pradžių kiek keistoka pasirodė, kad Vliko informacinis biuletenis šiuo atveju be jokių rezervų pertiekė lietuviškajai spaudai to laikraščio informaciją. Juo labiau keista atrodė toliau besikaitant tos informacijos turinį. Kaip tik tuo metu neseniai buvo oficialiai pranešta, jog visi Baltijos kraštai ir toliau pasilieka "uždraustąją žemę" visiems Vakarų kraštų diplomatams, laikraštininkams ir kitokiems svečiams. Lietuvos, Latvijos ir Estijos komitetai New York'e dėjo specialią pastangą atkreipti pasaulio dėmesį į tą ypatingą izoliaciją ir kvietė laisvąją spaudą protestuoti prieš tokią padėtį. Tuo tarpu, lyg tyčia, ne kas kitas, o mūsų pačių išlaikoma informacijos tarnyba be niekur nieko patiekė faktą(?) anot kurio — nieko panašaus, jokios izoliacijos nėra! Nes, štai, du Vakarų kraštų žurnalistas, ne komunistai ir ne jų draugai, netgi patys iš Lietuvos kilę, visiškai lengvai gavė leidimus lankytis ir prabuvę Klaipėdoje bei apylinkėse ilgą laiką, važinėję, kalbėję su žmonėmis, net turėję viešas diskusijas mokyklose su moksleiviais ir t.t. Tai, išėina, ko gi jūs čia dabar protestuojate, kam be pagrindo šmeižiate padorius Kremliaus vyrus!

Po kiek laiko pasisekė gauti ir paties "Memeler Dampfboot" numerius, kuriuose išspausdinta Klimkaitio "Memeliada" ("Dampfboot-Mitarbeiter besucht Me-"). Juo toliau į mišką, juo daugiau medžių: dalykas pradėjo atrodyti dar įtartinesnis. Iš to, dviejuose "MD" numeriuose išspausdinto aprašymo išėina, kad Klimkaitis (W. Klimkeit), į Klaipėdą vyko tiesiai iš Leningrado, drauge su australiečių laikraštininke, atsiskyrę nuo didesnės užsienių laikraštininkų grupės, nuvykusios į kitas Rusijos (Sovietų Sąjungos) vietas. Leidimas jiems taip atskirti buvęs duotas be jokių kliūčių, nors Klimkaitis dėl visoko nesiskaitė, jog jis specialiai Klaipėdos kraštu interesuojasi todėl, kad iš to krašto kilęs. Girdi, jei būtų taip pasisakęs, tai greičiausia leidimo nebūtų gavęs. Jis, atrodo, slėpęs net tą aplinkybę, kad moka vokiškai. Tačiau jo kolegė australietė kaip tik neslėpusi, kad ji esanti lietuvaitė ir mokanti lietuviškai. O visgi jai taip pat nebūta jokių kliūčių atskirti nuo bendros ekskursijos ir be jokių palydovų, nuosavai Klimkaitio automobiliu, keliauti skersai Lietuvai iki pat Klaipėdos... Pats Klimkaitis viešai su žmonėmis galbėjęs tik angliai (kur sutikęs mokančių), bet australietė visur kalbėjusi lietuviškai, ir Klimkaitis, tarytum, irgi tuos pasikalbėjimus suprato, kadangi atpažino jų turinį. Vokiškai Klimkaitis, lyg būtų kalbėjęs tik su vienu savo buvusiu kaimynu iš gimtinės, bet be liudininku. Ir pasirodė, kad tas jo draugas esąs visiškai paraudonavęs, t. y. stojęs už komunistus. Iš viso tas Klimkaitis, pravaziavęs po Klaipėdos kraštą apie penkis savaites, atrodo, lyg ir nebūtų sutikęs nei vieno asmens, kuris nors kokių ženklų būtų parodęs savo nepasitenkinimą esama padėtimi...

Paslaptingiausia asmenybė visoj toje legendoj atrodė toji Australijos spaudos agentūros bendradarbių lietuvaitė. Klimkaitis kelis kartus kartojo jos vardą ir pavardę: June Thagemy. Taip pat kelis kartus pažymė, kad ji yra "Fraulein" arba "Miss", vadinasi Thagemy nėra jos vyro pavardė. Nei vardas nei pavardė lietuviška. Tad kas gi ji galėtų būti? Ar dabar, po karo, į Australiją nuvykusi lietuvaitė ir tapusi Australijos spaudos agentūros bendradarbiu (svarbia bendradarbiu, siunčiančia tokiais svarbiais misijai, kaip apsilankymas Sovietų Sąjungoje)? Ne, tai neįmanoma, net jeigu ir spėtu, kad galėjo patys iš Lietuvos kilę, visiškai lengvai gavė leidimus lankytis ir prabuvę Klaipėdoje bei apylinkėse ilgą laiką, važinėję, kalbėję su žmonėmis, net turėję viešas diskusijas mokyklose su moksleiviais ir t.t. Tai, išėina, ko gi jūs čia dabar protestuojate, kam be pagrindo šmeižiate padorius Kremliaus vyrus!

Po kiek laiko pasisekė gauti ir paties "Memeler Dampfboot" numerius, kuriuose išspausdinta Klimkaitio "Memeliada" ("Dampfboot-Mitarbeiter besucht Me-

V. RASTENIS.

Juk, jei ji, vietoj domėjusis apsilankymu įvairiose Sovietų Sąjungos vietose, pasirinko tik tą vieną kampaletį ir ten praleido visą laiką, jeigu ji net lietuviškai laisvai kalba, tai neįmanoma įsivaizduoti, kad ji nebūtų pasidomėjusi savo tautiečiais pačioje Australijoje...

Toliau, ką gi Klimkaitis per 5 savaites Klaipėdos krašte patyrė? Skaitai jo gana netrumpą aprašymą ir nerandi nieko, ko nebūtų galima "papasakoti" ir... ten dabar visiškai nebuvo, o ramiausiai sėdint sau Oldenburge, New York'e, ar net Los Angeles. (Tą savo aprašymą Klimkaitis kaip tik ir rašo iš Los Angeles, neva ką tik sugrįžęs iš tos kelionės).

Dar daugiau: jeigu toks dalykas buvo, tai kodėl nei žodžio apie tai nepasirodė Amerikos laikraščiuose? Ar kas išcenzūravo toki visai Amerikos spaudai šiuo metu įdomų pranešimą?

Kilus tokiems klausimams, ėmiausi padėti patyrinti. "Kvotos" apimtis teritoriniu atžvilgiu turėjo siekti labai toli: nuo Los Angeles iki Adelaidės ir Sydney bei Canberros Australijoje.

Gauti duomenys nėra absoliučiai kategoriški, bet, mano nuomone, gana iškalbingi. Kolegos (lietuviai laikraštininkai) Australijoje niekad nėra girdėję, kad ten būtų kokie lietuvaitės žurnalistas. Jiems ligi šiol nepavyko surasti ir iš viso, kad ir ne lietuviškas žurnalistas, kuri būtų pernai rudenį vykusį į Sovietų Sąjungą, juo labiau jiems neteko matyti Australijos spaudoje jo rūšinio apie jų apsilankymą Baltijos pajūryje.

Kolegos iš Los Angeles rašo, kad: 1. Jokio laikraštininko Klimkaitio (Klimkeit) jiems tenai nesiseka rasti; vienas rado tik toki laikraštininką, kuris, nors ir visiškai kitaip vadinasi (ne Klimkeit), bet prisipažįsta kartais parašęs Oldenburgo "Dampfbootui" ir prisipažįsta vienu metu parašęs jam ir pasikalbėjęs su iš Klaipėdos krašto kilusia moterimi; tačiau tik iš vieno "Dampfbooto" skaitytojo tekę patirti, kad tas pasikalbėjęs "Dampfbooto" buvęs ir jis buvęs pasirašytas Klimkeit vardu. Ar tai tas pats aprašymas, ar kitas pasikalbėjimas, tuo tarpu neaišku.

2. Jokio rašinio apie toki apsilankymą Baltijos pajūryje Los Angeles laikraščiuose nebuvo pastebėta. O normaliai galvojanč, jeigu jau iš to miesto bent vienas laikraštininkas būtų buvęs tokios nepaprastos ekskursijos dalyvis, tai jau gi ne tam, kad paskui apie tai parašytų tik Oldenburgo laikraštuke. Anot vieno kolegos: "Greičiau patikėsiu, kad Stalinas šiuo metu reziduotų Vatikane, negu kad tūlas Klimkaitis iš Los Angeles važinėja savo automobiliu po Klaipėdą. Jei kas nors panašų būtų buvęs, visi Amerikos laikraščiai tatau būtų paskelbę pirmuose puslapiuose didžiulėmis, o kurie turi, tai net ir raudo Australijai jau visa Australijos spauda, ne kartą yra rašiusi,

Redakatoriaus žodis

JAUNIMO DIENOS

Nežinia koks tikras skaičius, bet tikriausiai jis viršija kelius tūkstančius, mūsų sūnų ir dukterų yra pradėję vasaros atostogas. Vieni iš jų atsisveikino su mokyklomis jas baigę, kiti po vasaros atostogų į jas sugrįžė baigti. Kelios dešimtys, gavę specialybes augstosiose mokyklose, išėjo įgytas žinias pritaikyti praktikoje. Dalis, nors ir atostogų dienas atėję, priversti susirasti apmokamą darbą ir tėvams palengvinti mokslo išlaidas.

Dar Nepriklausomos Lietuvos laikais, kartą švietimo ministris prof. J. Tonkūnas, sveikinamas jaunimą, laikinai palikęs mokyklos suola vasaros atostogoms, priminė, kad tos atostogos yra jaunimo dienos. Esą tos dienos turi nešti tyrą džiaugsmą, sveikatą ir šviesius, šviesius prisiminimus visam gyvenimui.

Iš įvairių lietuvių gyvenamųjų vietų ateina žinios, kad jaunimas, gavęs pelnytų atostogų, jas ruošiasi nuotaikingai praleisti. Daug kur, po svetimu dangum, įsąga stovyklų palapinės, daug kur jaunimas šventadieniais susirenka pobūviams, daug kur planuojama didesniams suvažiavimams, naujiems užsimojimams ir pažintims.

Iš arčiau ir toliau stebiu tas mūsų mielojo jaunimo dienas. Jos "dugėlį" kartų dvasinai skurdėnės, negu tėvynėje mes turėjom progos jomis džiaugtis. Mes dabar visur pajuntam po kuojiomis svetima žemę, svetimus veidus, ilgęs paliktų laukų, miškų ir ežerų. Mes matom, kaip tą mieląjį jaunimą svetimoje nematoma ranka, ima skirti nuo mūsų pačių kamieno. Tat ir tas visas pastangas, kurios suveda mūsų jaunimą draugien praleisti kelias vasaras atostogų dienas, pagaliau net šventadienius, reiktia nepaprastai sveikinti. Reikia ne tik sveikinti, bet visiems, kiek tik kas išgalim, padėti tokius jaunimo susibūrimus su rengti.

Mūsų didžiausias troškimas, Amerikos spaudos papročius ir kas jai įdomu). Drauge buvo padaryta žygių patirti, ar iš viso toks Klimkeit iš Los Angeles ar kas nors kitas iš tenai buvo tuo metu Sovietų Sąjungon vykusį laikraštininkų tarpe. Iš atitinkamų įstaigų gautas atsakymas, kad jokių tokių pėdsakų nematyti... Giliau tyrinėjant tą reikalą, žinoma, reikėtų turėti visą tos ekskursijos dalyvių sąrašą, ir, kiekvieną kontaktuojant, tikrinti, ar jis buvo atsiskyręs nuo bendros ekskursijos ir ar buvo nuvykęs į Klaipėdą. Tai būtų privaciomis priemonėmis jau sunkiai beprieinamas kelias. Bet iš paaiškėjusių aplinkybių, atrodo, pakanka, kad būtų galima prieš visos tos istorijos pastatyti tris didelius klausukus:

1. Ar iš viso toje istorijoje yra bent kiek tiesos?

2. Kučiais sumetimais "Dampfbootas" padarė šį patarnavimą sovietinei propagandai?

3. Kodėl Vliko "Elto Informacijos" taip lengvatikiškai užsikabinę ant tokios nesunkiai įtartinos meskerės ir tą sovietinei propagandai parankią, informaciją paskleidė mūsų spaudoje, kada niekas kitas to "slieko" nekandų?

DIDYSIS PIRMININKŲ TIKSLAS (Iš pasitarimų New York'e)

Gauti Jungt. Valstybių vyriausybės pripažinimą Vlikui, kaip Lietuvos suverenumo reikėdžiui, taigi kaip ir egzistencijai vyriausybei — štai tas didysis Pirmininkų kelionės tikslas, kurio jie gegužės 15 d. Vliką sudaranti grupių vadovybės nenorėjo pasakyti, nors ir gana primygtinai klausiami. Tiesa, visi kažkaip jau ir be to nujautė tą tikslą, ir domėjosi daugiau tik tuo, kaip jo apibrėžimas skambės Pirmininkų lūpose. Tačiau Vliko Pirmininkas net ir "Vliko tėvams" (kaip jis nuolankiai tų susirinkimui pavadinė) to nepasakė, nors jau buvo beveik pažadėjęs...

Betgi dabar, po vizito Washington'e, jau prasitaria apie tą tikslą. Kaip išvada iš to pagrindinio tikslo, suprantama, buvo ir kitas tikslas: kaip nors prisitarti prie Lietuvos Valstybės fondo, kurio palūkanomis laikosi Diplomatinė Tarnyba. O jei tikėtumėm "Tėviskės Žiburiams", tai gal tektų dar pri-

min. Selter'ui, kuris estus bei Estiją reprezentuoja Bonnoje, būtų suteikta teisė išdavinėti pasus estų piliečiams, nežiūrint, kad min. Selter yra karjeros diplomatas ir buvęs Estijos užsienio reikalų ministras. Minutu reikalu aš užklausu Estijos Respublikos diplomatinę atstovybę JAV-se ir š. m. birželio 22 dieną gavau oficialų atsakymą, kad Estijos pilietis neturi jokios galimybės gauti sau pasą Vokietijoje, bet turi kreiptis pasą gavimo reikalą į Estijos pasiuntinybę Londone.

3) Šie faktai turėtų praverti akis į tikrąjį Baltijos tautų atstovavimo būklę Bonnoje. Ir estai ir latviai — Selter ir Liepinas asmenyse yra savo, t. y. estų ir latvių diplomatinė tarnyba pareigūnai, bet jokių būdu ne kokių nors visuomeninių sambūrių delegatai.

Aleksis Rannit

Seniausias ir gražiausias iluotruotas lietuviškos minties žurnalas.

MARGUTIS

Isteigė kompozitorius A. VANAGAITIS

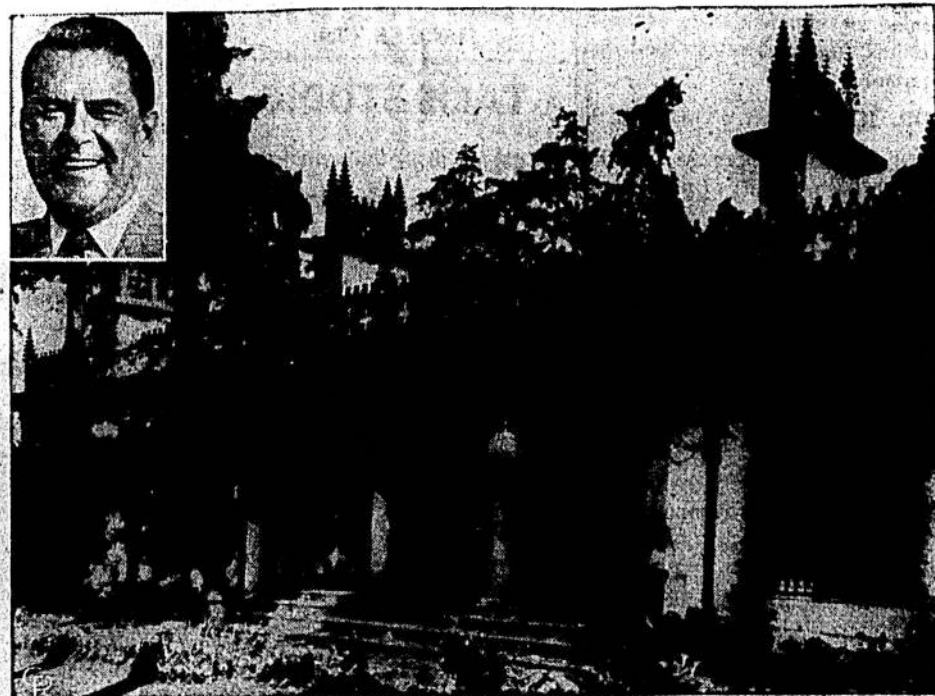
Kaina metams \$3.00

Chicago 36. Ill.

6755 So. Western Ave.

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o jų tarpe garbiosios SMITH-CORONA, betkarijos kalbos rašymais, — išsimokytinai. Naujausi modeliai. Lietuviškas rašymas greta pilno ir nepakeičiamo amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augėčiau.

V. BARTKUS. Adr.: 712 E. 92 St., Cleveland 8, Ohio. Tel.: LI 1-6716.

Amerikos ambasadorius Gvatemalaj John E. Puey ir JAV Ambasados rūmai Gvatemalos sostinėje.